

ILA IDIDUMA KA AVỌ IMARKUS Unyeni

Ila ididuma ka vọ iMarkus ukyo ba no upii si “Ila ididuma kaya iYesu iKristi, Anọ Ọnọng.” IYesu anyeni nga ko tọ ajiya uju utina ni ẹrẹgọrọ. Ẹrẹgọrọ nga nyeni ko mẹẹ nga, ki ẹrẹkyuọ kaya ọshei, kunu ukpa ajiya uvulu bu. IYesu pii ka ya ẹrẹkwẹ nga ko tọ Ọnọ Ajiya ka ba ka ma ẹrẹkwẹ nga ka fo ajiya ka vulu bu.

IMarkus nyeni ila iYesu na ki kya, itra imogo, ki sa vulo ka uma ju iYesu, ki gina ighang upii kina umẹẹ nga wu. Akperi uce unyeni ila iYahaya aghọ na aBaptisma kina aBaptisma kina umara iYesu, aghọ wọọ kishang A kpa utina uju iYesu ọnga lẹni na adumu kina umẹẹ nga. Idẹ ukyeng akyua ni, aghoyii nga ava kpẹlẹ nga naiburu, ni aghọ tọrọ bu nga ba tọrọ bu nga nagigang. Irisop inga maa nyeni umumani iYesu ju ọnga awii atinsara utili nga ka sing, naiburu mani agira nga kaya ukumu shi kina usang nga ka lor.

Ika ipai amaa awọ ni, ingo mani ataa ago ko, nadidu na ayira si ace aghọ nga wo ba aghu mani awo awoo iMarkus ba.

Umumani ushi kide

Irẹkpa ila ididuma 1.1-13

Utina iYesu ga aGalili 1.14-9; 50

Ko kpa ka aGalili kiya ta ka aUrshelima 10.1-52

Awii itinsara amaa kide aUrshelima kina uhọ
nga wu 11.1-15; 47

Usisang iYesu ka alọr 16.1-8

Ukunu kina ukyeng Ate mani asang ka lör ki
kyaa ayaya 16.9-20

IYahaya ghila iminimini akeri utra
(IMat 3.1-12; ILuk 3.1-9; ILuk 3.15-17; IYah 1.19-28)

¹ Udiwu shi ila ididuma na kyö ju kaya ẹrẹkwe
iYesu iKristi, Anọ Ọnọng.

² Aju kindọ kọnọ mani awọọ kide awọ aghọ pii
kọ ọtọ Ọnọng Ishaya ni si,
“Uwe ni, iki tuma atuma mi ka aba la ngọ ite kọ,
Aghọ umani aki ker ngọ utra.”

³ Ẹrẹwyue yọrọ ka aghumu sọ tẹri si,
“Inu ker Ate ọna utra,
Inu nawa itra nga.”

⁴ IYahaya aghọ uju iminimini vasa yeni ẹrẹkwe
nga ka ghumu na asọ tẹri upii Ọnọng na tẹri si ajiya
lọkpaa na ju bọ iminimini ka cira bọ avulu bọ kọ.

⁵ Nadidu ajiya ọsii anọrọfong aYahudiya, kina
ajiya Urushelima asha keng ọkọ shi nga na asha
tẹri avulu bọ na asha lọkpaa. Asa ju bọ iminimini
ka Ẹrẹyema Urdun.

⁶ Igbang iYahaya ni aju wu na ufung ọrahi mi kọ.
Avasa lor abuu nga kini idang. Imila nga ni agiya
yọ kini iritong.

⁷ Ateri upii Ọnọng, na atẹri si, “Ace aghọ ki ba kọ
tumu mi aghọ umani agana mi nọ ughoghe, aghọ
umani ita ma mi ni kpogho ki yemi aning akpọ nga
ba.

⁸ Imẹ ju nu iminimini na amusumu, inga ni
Aghing Ọnọng nga ni aki ju nu kọ.

Aju iYesu iminimini
(IMat 3.13-17; ILuk 3.21-22)

⁹ Akyua ra ni, iYesu ba ka aNazaret ki ẹrẹbọng aGalili, iYahaya vasa ju nga iminimini ka Ẹrẹyẹma Urdun.

¹⁰ IYesu sọ kunu kide na amusumu ni, avasa nu ayaya na yemi, Aghing Ọnọng sọ shulu kaya nga kọ tọọ ikhimi.

¹¹ Avasa kọng iriywi ka ayaya ni tẹri si, “Ingọ shi Anọ mi angọ umani ime yoo. Ika peni ikwyi tọmọ ni ngọ nagigang.”

Isheẹ mra iYesu

(IMat 4.1-11; ILuk 4.1-13)

¹² Kaidu akyua ni Aghing Ọnọng vasa kpaa iYesu ki kyaa ide aghumu kọ,

¹³ ukadu wu na ci kọ ki ta ka awii ishi nari. Isheẹ sọ mra nga. IYesu shi kini inọma aghumu, kindi wu ni Atuma Ọnọng sha shi ni nga na aju nga utina.

IYesu kyo uju utina nga ka aGalili

(IMat 4.12-17; ILuk 4.14-15)

¹⁴ Aya ta iYahaya kọ ubọọ iting ni, iYesu vasa ghila ifọng aGalili na sọ tẹri ila ididuma umani ikunu kukushi Ọnọng.

¹⁵ Asọ tẹri si, “Akyua ya ju! Ẹrẹgọm Ọnọng ya ba ayayo! Ọlọkpaa, kọ uma aipang ni ila ididuma.”

IYesu yorọ aghọ hwiri itagbo anari

(IMat 4.18-22; ILuk 5.1-11)

¹⁶ IYesu sọ wolu ka abẹni ighọng aGalili ni, avasa nu iSiman kina anayuru nga Andrawus, na sọ fẹri isha angọ hwiri itagbo ka ighọng nga ka bọ ni aghọ hwiri itagbo bọ.

¹⁷ IYesu vasa tẹri bọ si, “Inu yii mi, Imẹ ki tee ni nu aghọ hwiri ajiya kọ ba nọ ukushi mi kọ.”

18 Kaishang ni avasa ya isha bọ ungo hwiri itagbo, ki yii nga.

19 Aya fuma ite naji ni, avasa nu iYakubu anọ iZ-abadi, kina anayuru nga iYahaya, ashi kide ọgbọlọ bọ, asọ ker isha ango hwiri itagbo.

20 Kaishang ni ava yoro bọ, avasa ya ate bọ iZabadi ya kide ọgbọlọ nga kina agho ju utina umani akpaa, avasa yii nga.

IYesu wuli aghing ababi

(ILuk 4.31-37)

21 IYesu kina aghoyii nga ya ghila aKafarnahum ni. Awii Uwuru aYahudawa ya ju ni avasa ghila oko takwyue aYahudawa na so me.

22 Asa wo ica konọ umee nga, ka amee bọ kini agho shi ni eregoro nga ni, ashi kini aghomee umee iMusa ni ba.

23 Ba irishu na ace ajiya ashi kina aghing ababi ashi kide oko takwyue aYahudawa bọ aso ca kpa na sha teri si,

24 “Ikembọ nọ wang kini yi, iYesu anga aNazaret? Ingo ba kọ ma pili yi kọ? Iye to ngo shi nga ni, ingo shi agho upipar ango Onong!”

25 IYesu vasa ger ushee nga, ki teri si, “Komo na kikir! Kunu kide ajiya ri!”

26 Aghing ababi vasa zuru ajiya nga nagigang, ata kpa, avasa kunu kide nga.

27 Ajiya nadidu vasa wo ica, na asha ghulu ace bọ na asha teri si, “Ikembọ shi kindi ni? Tabijam! Aidi ni umee ososa we kina eregoro! Ajiya ri shi kini eregoro umani aki gawa na aghing ababi ka kong nga le!”

28 Kaishang ila vasa kpaa kwabi ki ẹrẹbong aGalili.

*IYesu leni kini akẹri IBitrus
(IMat 8.14-15; ILuk 4.38-39)*

29 Aya kunu kọ ọkọ takwyue aYahuda ni, avasa ghila ọna iBitrus kina Andrawus kina iYakubu ni iYahaya.

30 Akẹr iBitrus yẹẹ ni ẹrẹnoma nga furu wu ashi akyuo ba. IYesu ya ghila ni, avasa tẹri nga ila wu.

31 Avasa kyaa ukushi nga kiya kpẹnẹ nga avọ ki shang nga. Avasa leni nọ udumu nga, avasa sisang ki ju utina ker bọ imila.

*IYesu leni na ajiya nagigang
(IMat 8.16-17; ILuk 4.40-41)*

32 Kọnọ ọnọghe, nọ ukpaa ọnọng, avasa ba iYesu nadidu adumu, kina ajiya shi nọ ushẹẹ.

33 Ajiya ifong nadidu vasa ta ikuu ka anyu ọna.

34 A leni na adumu na pam, kina aghọ shi ni idumu ighi-ghọ, avasa wuli ajiya ushẹẹ na pam. Ata va ma agolọ nọ ushee pẹni ba, ka aye ta anga shi inga.

*IYesu kyaa ọkọ pii no Ọnọng ọkọ umani ba ace aghọ ya ba
(ILuk 4.42-44)*

35 Kọnọ ọti ikyua, itii su shi kọ, iYesu sisang ki kunu ki kyaa uce uka umani ba ace aghọ ya ba, kiya pii nọ Ọnọng kọka du.

36 ISiman kini aghọmani ashi kini nga vasa kunu wang nga.

37 Aya peni nga ni avasa tẹri nga si, “Ajiya nadidu sọ wang ngo.”

³⁸ IYesu vasa yira bọ si, “Ayo ma kẹẹ kọ ufong shi kite, ki ime ya tẹri upii Onong kọ kadu ki imumani iba ni mẹ yidu.”

³⁹ Aghemẹ ufong aGalili nadidu na asọ tẹri upii Onong ka okọ takwyue aYahudawa bọ, na sha wuli ajiya ushẹẹ kọ.

IYesu lẹni kini aghonọ ubili

(IMat 8.1-4; ILuk 5.12-16)

⁴⁰ Ace aghonọ ubili ba okọ shi iYesu, ata aghong na sọ shor na tẹri si, “Ipeni uyira ushor mi ni, lẹni ni ime ki ba na pipar.

⁴¹ Ahwoo vasa kpẹnẹ iYesu kọ, avasa nawa avo nga ki piya nga kọ, ki tẹri nga si, “Imẹ yira, ba na pipar!”

⁴² Ki iripe ukadu ni ubili nga vasa kpẹri bọ, avasa ba na pipar.

⁴³ Ki iripe ukadu ni iYesu vasa shira nga kiva waa nga atong si,

⁴⁴ “Ingọ ba ya tẹri ace agho ba. Noso ya yeni ẹrẹkwẹ ngo kukushi ifirist, osọ ya domo konọ umani umẹẹ iMusa tẹri ni, kọ hwuru ẹrẹkwẹ ngo ka ajiya kpẹlẹ si okọ lẹni.”

⁴⁵ Kọ taa udu ni, ajiya nga vasa kunu na sha tẹri upii Onong kwabi. Udu sani iYesu ta bra ughila ice ifong ka ayaye ba, a lite nọ ci ka sing okọ mani ba ace agho ya ba. Kindi ni ajiya lite nọ keng ukushi nga ki ẹka na pam.

2

IYesu lẹni na agho shomọ avo

(IMat 9.1-8; ILuk 5.17-26)

¹ Ala nira awii ni, iYesu vasa kimi vuwa nga aKafarnahum, ajiya vasa kɔng ɪla si ashi ka aca.

² Ajiya nagigang vasa curu, ba kɔ she ki ta ka anyu bɔɔ. iYesu sɔ tɛri bɔ upii ɔnɔng.

³ Agha nari vasa ba na kpaa ajiya mani avɔ nga kɔ shɔmɔ wu.

⁴ Na ra bra bɔ ghila ni nga ukushi iYesu ba ka ajiya fo nagigang, avasa yɛmi ɔkɔ ufiya iripe ɔkɔ mani iYesu shi kɔ. Akulu uka ni, avasa shulu kini ajiya nga kini ishɔr nga.

ɔkɔ fiya mani a yɛmi

⁵ iYesu ya nu uma aipang bɔ ni avasa tɛri aghɔ shɔmɔ avɔ si, “Anɔ mi, a cira avulu ngɔ kɔ.”

⁶ Kindɔ ni ace aghɔmɛɛ umɛɛ iMusa shi kɔ kadu, asɔ sha ghulu kidɛ ikwyi bɔ,

⁷ asha tɛri si, “Ikɛmbɔ ba ni ajiya ri sɔ pii kindɔ? Asɔ pii nɔ ɔnɔng kagbagbara kindi ni! Inгаа shini udu ɛrɛɔrɔ cira avulu ace aghɔ basi ɔnɔng ba ni kayu nga?”

⁸ Kaishang iYesu vasa kpɛlɛ imumani asɔ pii kidɛ ikwyi bɔ, avasa tɛri bɔ si, “Ikɛmbɔ ba ni ɔsɔ pii kidɛ ikwyi nɔ kindɔ?”

⁹ Uligba kɔ gina nɔ yuyo, na tɛri adumu nga si, ‘A cira avulu ngɔ kɔ,’ Kɔta atɛri si, ‘Sisang kɔ kpaa ishɔr ngɔ kɔ keng?’

¹⁰ kindɔ ni iwang sɔ nu ye si Anɔ Ajiya shina ɛrɛɔrɔ cira avulu kaya asing ri.” Avasa tɛri aghɔ shɔmɔ avɔ si,

¹¹ “Imɛ tɛri ngɔ si, sisang, kɔ kpaa ishɔr ngɔ kɔ kyang aca.”

¹² Avasa sisang kaishang, ki kpaa ishɔr nga, ki kunu nga. Nadidu ajiya nga sɔ kyoo nga, na sa wo

ica, na jọọ Onọng na tẹri si, “Iyi sọnọ nu yi ighọ ima ushii kindi ba.”

IYesu yọrọ iLawi

(IMat 9.9-13; ILuk 5.27-32)

¹³ IYesu vasa khimi kunu ku ki kyaa anyu Ighong aGalili. Ajiya nagigang ti kuu ki ghimi nga, avasa mẹẹ bọ.

¹⁴ Asọ wọlu ni, avasa nu iLawi anọ iHalfa na ci kọ bọọ yira agonu. iYesu vasa ju nga si, “Yii mi.” Avasa sisang ki yii nga.

¹⁵ Ace awii ni, iYesu sọ la imila kọ ọna ilawi. Ace aghọ yira agonu kina ace aghọ vulu nagigang sọ la imila kina aghoyii nga ka ajiya nagigang kide bọ yii nga.

¹⁶ Ace aghomẹẹ umẹẹ iMusa na aFarisiyawa bọ, anu na sọ la imila kina aghọ vulu ra kina aghọ yira agonu. Avasa wulu atina nga si, “Ikembọ sa na sọ la imila kina aghọ yira agonu kina aghila avulu?”

¹⁷ Akọọ kindi ni, iYesu vasa tẹri bọ si, “Agha akyuọ kara wang bọ avaa ba, sa adumu. Ita bami ki ma yọrọ aghọ shina aipang ba, sa aghọ vulu.”

Uwulu upii ka ukpẹnẹ anyu

(IMat 9.14-17; ILuk 5.33-39)

¹⁸ Kindọ ni atina iYahaya aghila iminimini kina anga aFarisiyawa sọ kpẹnẹ anyu, ace ajiya vasa ba ọkọ shi iYesu na sọ wulu nga si, “Ikembọ ba ni atina iYahaya kina nga aFarisiyawa aka kpẹnẹ anyu bọ, ni anga ngọ ka ju bọ ba?”

¹⁹ IYesu vasa yira bọ si, “Ayikyo aghimi ubiya ka kpẹnẹ anyu ka kyua mani ashi kini bọ lẹ? Ai, na akyua mani aghimi ubiya shi kini bọ ni, aki kpẹnẹ bọ anyu ba.

²⁰ Akyua ki ba mani aki kpaa aghimi ubiya kaya bo. Akyua ra ko na aki kpene anyu ko.

²¹ “Ba agho ki ta igbang ititang kina ugyauto asasa. Insi aju kindo ni, uta ososa so yuru igbang ititang ya, ko giya gina konu ubibi.

²² Ba aghomani aki shiri amusumu ikolo na shi asasa kide uwo ototang. Ipeni aju kindo ni amusumu ikolo na shi ki sara uwo ko ka ava taa uwo kina amusumu ikolo na shi, amusumu ikolo na shi asasa sa uwo ososa.”

*IYesu nga shi Ate Awii uwuru aYahudawa
(IMat 12.1-8; ILuk 6.1-5)*

²³ Ace Awii uwuru aYahudawa ni iYesu kina atina nga aso walu ki ija alkama. Ashi kide ukeng ni atina nga vasa wura akwyi alkama.

²⁴ AFarisiyawa vasa teri nga si, “Nu imumani atina ngo su ju. Ikembu sani inu ju imumani umee iMusa kla ko si aju ka Awii uwuru aYahudawa?”

²⁵ IYesu vasa yira si, “Inu sonu pila imumani iDauda ju ka akyua umani inga kina ayikyo ukeng nga koo idafu?”

²⁶ Akyua Abiyata ifrist ighighe ni, iDauda vasa ghila ide ona Onong, kila ubiredi mani akyo, ungo umani umee iMusa ni, awang bo si ace agho la ba, se ifrist ka yayu nga, kiva ma ayikyo ukeng nga ko!”

²⁷ Avasa teri bo si, “Aju Awii uwuru aYahudawa kaya ajiya ko, basi ajiya nga ni aju kaya awii wuru aYahudawa ba.

²⁸ Kindi ni Anu Ajiya nga shi Ate ona kina Awii uwuru aYahudawa.”

3

*IYesu leni na aghoni avo nga shomo wu
(IMat 12.9-14; ILuk 6.6-11)*

¹ Ace awii ni, iYesu ghila ide oko takwyue aYahudawa, ace ajiya shiya ni avo ila nga ko shomo wu.

² Ace ajiya sa nga ica, ka anu ta iYesu ki leni ni nga ka Awii uwuru aYahudawa ni, kiboko peni nga na uvulu.

³ IYesu ba teri ajiya aghomani avo nga shomo wu si, "Sisang koba titara kite bajiya."

⁴ IYesu ba ghulu bo si, "Ikembo shi ododoma na ju ka Awii uwuru aYahudawa? Aju ima ididoma ta akakiya? Afoo okyuo ta apii wu ni?" Ni aba komo na kikir.

⁵ Aba kyoo bo nadidu bo na anang, kini ikwyi ibibi no mani aka hwiri bo atong ba, aba ju ajiya shomo avo si, "Nawa avo ngo." Asa nawa, avo nga ba akyuo.

⁶ Afarisiyawa ba kunu bo na aba dee ko wang utra kina ajiya iHiridus umani aki pii iYesu ko.

Ikir bajiya yii iYesu ki ya fuma ighong aGalili

⁷ IYesu sang nga kina aghoyii nga ki kya bo anyu ighong, ni ikir bajiya ka aGalili yii nga. Ajiya na pam ba ka aGalili yii nga kina ajiya aYahudiya,

⁸ kina Urushelima, kina agho ishee Edom, kina agho ubuu ereyema Urdun, kina ajiya ishee aTaya kina aSidon. Nadidu ajiya ri ba ukushi iYesu ka akoko nadidu umumani ashi ko ju.

⁹ Ikir bajiya sa ni, ateri aghoyii nga si awang nga anoko boko, ka ajiya ba meni nga ko ba.

¹⁰ Aju kindo ka ako ma ajiya na pam leni, ki ta ko mani adumu su yiri kya bo na awang ya piya nga.

¹¹ Nadidu akyua umani aghing ababi nu nga kọ ni, aka kpaa kite nga ki ci na ɛri si, “Ingo ni anọ Onong nga.”

¹² Ni, aba waa atong bọ si, aba yeni ace aghọ ta anga ni inga ba.

*IYesu hwiya Atina nga ushọ na apai
(IMat 10.1-4; ILuk 6.12-16)*

¹³ IYesu ya Kila nga Aya ugbana, ni aba ba yoro aghomani awang, ni aba ba ukushi nga.

¹⁴ Aba hwiya aghọ ushọ na apai kide bọ, ace aghọ bọ ni ayoro bọ si atina nga. Aki ka shi kina nga, aki ka tuma ka aya ɛri upii Onong,

¹⁵ ka aba shi na ɛrɛgoro uwuru ushe.

¹⁶ Aghọ ushọ na apai na hwiya be, iSiman, aghomani iYesu ma nga uca si iBitrus,

¹⁷ iYakubu anọ iZabadi kina anayuru nga iYahaya aghomani ama bọ uca si iBuwarnajis, anọ iriviya.

¹⁸ Andarawus, iFilibus, iBartalomi, iMatiyu, iToma, iYakubu anọ iHalfa, iTadiyos, iSiman, agha aKan'ana,

¹⁹ iYahuda Iskariyoti aghomani agbara iYesu.

*IYesu kina uBalzabul
(IMat 12.22-32; ILuk 11.14-23)*

²⁰ IYesu ba ghila uce ọna, ikir baiya ba curu ki sa ni inga kina aghoyi nga ta peni bọ akyua ula imila ba.

²¹ Aghọ ọna nga ya kọ kindi ni, aba kyaa si ibo ya kpene nga, ka ajiya su ɛri si azo nga.

²² Aghome iMusa na aba ka Urushelima ba ju si, “uBalzabul agom ushe nga ghila nga! Akyu nga wu na asu wuru ushe wu.”

²³ IYesu ba yoro bo ki pii kina ibo na ighang upii, “Na nyi wu ni isheḗ ki woo isheḗ ko?”

²⁴ Insi eregom kau ni, ni iso ju irisho na ace ni, ita ki tara wu ba.

²⁵ Kindi wu ni insi ona kau ni, ni iso ju irisho na ace ni, uta ki tara wu ba.

²⁶ Ni insi Ishḗ ghila ki kau erḗkwḗ nga ika ipai ni, aki tara nga ba.

²⁷ Aipang ni, ba aghomani aki ghila ide ona agha erḗkyuo kaya kpaa uma nga ba inbasi azonḡ lo agha erḗkyuo ba ni, aki to bira uyi ka ona.

²⁸ Imḗ tḗri nu aipang, aki kpaa ajiya ko iligba igho avulu ko kina upii agbagbara mani apii nu Onong.

²⁹ Ni, aghomani apii agbagbara na aghing Onong ni, aki cira bo avulu nga ko ba; A vulu nga shi na amra ba.”

³⁰ Aterḗ kindi ka abo so tḗri si “Ashi na aghing ababi.”

*Ayuru iYesu kina anayuru nga
(IMat 12.46-50; ILuk 8.19-21)*

³¹ Ayuru iYesu kina anayuru nga ba ukushi nga, a tara ko seshi na asa tuma si ayoro nga.

³² Ikir baiya ci ki ghimi nga, ni aba tḗri nga si, “Ayuru ngo kina anayuru ngo kina afḡ ngo si ka useshi ni awang nu ngo.”

³³ Aba ghulu si, “Inga bu bo si ayuru mi kina anayuru mi?”

³⁴ Aba kra aghomani aci ki ghimi nga ki ju si, “Ayuru mi wḗ kina anayuru mi!”

³⁵ Aghomani aju imumani Onong wang, anga si anayuru mi kina afḡ mi kina ayuru mi.”

4

Ighang upii agho upila (*IMat 13.1-9; ILuk 8.4-8*)

¹ IYesu kpaa umẹẹ ka anyu Ighong aGalili. Ikir bajiya na acuru ni asi na pam nagigang ki ta kọ umani aghila idẹ ogbọlọ ki cica ki ighong, ni ajiya nga shi ka ya ugbana ka anyu ighong.

² A mẹẹ bọ uma na pam ni ighang upii, kide umẹẹ nga ni asi,

³ Inu kọ! Agho uwuu kyaa upila igho nga.

⁴ Ashi kide uta igho ni, ice kpaa ka utra, anurunu la yọ kọ.

⁵ Ice kpaa ka uka mani atii shiya, uka umani ba ẹrẹbọ nagigang. Amii kaisa ka ẹrẹbọ ta shiwu ikyuu ba.

⁶ Onong utaa ya ba uci ni, oba for bọ na ghau bọ ka ataa shi bọ na akang ba.

⁷ Idaa igho kpaa kide akara, iya fonọ ni, isa tulu imila, na ataa sa bọ ikii ba.

⁸ Ice kpaa ki ẹrẹbọ ididuma. Amii ki fonọ ki sa ikir, ishi-shitai, ishi-shitin kina ara-raji.”

⁹ Asa ju si, “Nadidu agho shi na atong ni, akọ.”

Ima ri ighang upii agho upila yeni (*IMat 13.10-17; ILuk 8.9-10*)

¹⁰ Akyua ni iYesu shi kayu nga ni, aghoyii nga kina atina nga usho na pai ghulu nga imumani ighang upii yeni.

¹¹ Aba ẹri bọ si, “Aku yeni nu ushi ẹrẹgom Onong. Aghomani ashii bọ kide nu ba ni, aka ẹri bọ uma nadidu ni ighang upii.

¹² Uwu sa ni,
‘Aki nu ni ataa ki kpele bọ ba,

Aki kọọ ni ataa ki kpẹlẹ bọ ba,
Iba kindi ba ni, ata kọ vuwa na cira uvulu bọ kọ' ”!

IYesu yeni ighang upii aghọ upila
(IMat 13.18-23; ILuk 8.11-15)

¹³ IYesu ba tẹri bọ si, “Inu ta kpẹlẹ nu ighang upii ri ba? Na nyi wu ni inu ki kpẹlẹ ighang ushẹ wu?

¹⁴ Aghọ upila pila upii Ọnọng.

¹⁵ Ace ajiya shi kini ighọ mani ikpaa kọ utra ni, uka umani apila upii Ọnọng kọ ni. Akyua na akọọ ni, Ishẹ ki ba ka aba kpaa upii na akọọ wu.

¹⁶ Ace aghọ bọ ni, ashi kina ighọ na apila kide atii ni, akọọ upii ni, ayira ni ikwyifu.

¹⁷ Ashi bọ na akang ba ni, a tara anakyua wu. Asọ kọọ ububi kini umeni upii ni, kide anakyua ni aka vuwa nọ utumu.

¹⁸ Ighọ ni ikpaa kide akara ni, abọ si aghọmani akọọ upii,

¹⁹ ni uduma asing nu ci kide, kina ahwula uce nọ uma sa ni upii ta ci wu kide ikwyi ki ju utina ba.

²⁰ Inga ni ikpaa ki ẹrẹbọ ididuma ni, abọ si aghọmani akọọ upii, ki yira, ki ju utina wu ki jee kaya, ace aghọ bọ ni ishi-shitai, ace aghọ bọ ni ishi-shitin, ace aghọ bọ ni ara-raji.”

Ighang upii agbilimọ ni ima uting
(ILuk 8.16-18)

²¹ IYesu ju bọ si, “Inu ka ta ugha ogbẹlẹmọ ki kyo kide ikọọ ko ata icuru? Ba inu ka kyo kaya uka ukyo ogbẹlẹmọ ba?

²² Nadidu imumani asọ ni, aki nu yọ, nadidu imumani isi kọ yuyi ni, aki ta yọ ka yaye.

²³ Nadidu aghọ shi na atọ ni, akọ.”

²⁴ Aba ju bọ si, “Inu ka ghla atong nọ kọọ na biribọ! Imumani inu mira kọ ni, iyọ na aki mira nu kọ, ka aba khimi kọ.

²⁵ Aghomani ashi ni ima ni, aki khimi nga kọ; aghomani ashi ni ima ba ni, anọ imumani ashi ni yọ ni, aki ya yira wu kukushi nga.”

Ighang upii ighọ umani imii

²⁶ Aba tẹri si, “Umani ẹrẹgọm Ọnong shi wẹ. Shi kini ajiya na ata ighọ ki ẹrẹbọ ni.

²⁷ Ating kina atonọ, ko ni amoo, ko ni ata moo nga ba ni, ighọ ki mii ki fonu, ni ata ye nga ba.

²⁸ Ẹrẹbọ ka ma imila ki kirkwyi wu, aka zono wo ushii, ni atọ wo akwyi alkama, ẹrẹkwẹ ba ma ikir.

²⁹ Imila yọ ba ula ni, aki wa ni ikuma waa imila, ka akyua ucuru imila ya ba.”

Ighang upii ikii ikpo

(IMat 13.31; ILuk 13.18-19)

³⁰ IYesu ba ju si, “Ayo ki tẹri si ẹrẹgọm Ọnong shi na nyi, ta iligba ighang upii yọ ni ayo ki yeni wu?

³¹ Ishi kini ikir ikpo ni, inga ni iyọ cẹ nọ ọzọzi ikir kide uma umani apila ki ẹrẹbọ.

³² Kindi ni, insi apila ni, aka fonu ki cẹ uma umani apila kide uwiya, kina aga akako, anurunu ayaya ka shulu ki ta asọ ki ci ki iwuu nga.

³³ Ighang upii yọ na pam ni iYesu tẹri bọ upii wu, kọ mani aki kpele.

³⁴ Ata tẹri bọ ice ima ba ighang upii ba. Ni akyua umani ashi kina aghoyii nga ka ayu bọ ni, aka yeni kwikẹ ka yaye.

IYesu dara ugya ẹreyema

(IMat 8.23-27; ILuk 8.22-25)

³⁵ Awii ra nọ ughe ni, iYesu tẹri atina nga si, “Ayo ba kyai kọ uda ugeẹ ẹrẹyema.”

³⁶ Asang bọ ki ya ikir bajiya kọ kaa, asang bọ kini inga kọnọ umani ashi kide ọgbọlọ ni. Ace agbọlọ shiya kini nga.

³⁷ Uyuu afiya kina uwuu ni ẹrẹkyuọ sang, ni ugya sọ ghila ide ọgbọlọ nga, ni uya sọ utii na amusum.

³⁸ IYesu shi kọ utumu ọgbọlọ nga ni asọ moo, a tiya ẹrẹkwe nga ka ya ima utiya ẹrẹkwe. Atina nga shiya nga ki ju nga si, “Aghọmẹẹ, ingo ta duma ngo ko ni ayo kpuru yi ba?”

³⁹ Aba sisang ki gẹr uwuu ki tẹri ugya si, “Kọmọ! Na kikir!” Uwu ba kpẹẹ wu, uka ba kọmọ nakikir.

⁴⁰ Aba tẹri atina nga si, “Ikẹmbọ sa ni inu sọ tẹ ẹrẹbata? Ki ta ka kyuari inu ta shi nu nọ uma aipang ba?”

⁴¹ Aba kọọ ẹrẹbata nagigang ni asọ ghulu ace bọ si, “Inga wudi ri? Uwu kina ugya sọ kọọ nga atong!”

5

IYesu leni na aghọmani aghing Ababi ghila (IMat 8.28-34; ILuk 8.26-39)

¹ IYesu kina aghọyii nga ya bulu ushii ighong mani ishi ka ẹlẹbọ aGarasinawa.

² IYesu ya kunu nga ka ọgbọlọ ni, ace ajiya umani asọ kina aghing ababi ba shi kunu ka uka na alor ki ma peni nga.

³ Ajiya ri ni, aci ka uka na alor, ba aghọ umani aki bra lo nga, ko na asara.

⁴ Aku ke loru nga ka na asara ka avo na afra, ni ava kara asara ki wura ima upowu ki ifra nga. Ba aghomani ashi ni erëkyuo uđemi nga ba.

⁵ Ating na atono kide na alor kina aya apa na aso taa akpa na asa waa elenoma nga na atii.

⁶ Aya nu iYesu ado shi ka atatoo ni, asang no utite ki ya kpaa na agho ka sice nga.

⁷ Ata akpa nagigang, “Ikembö duma ngo na ayo, iYesu, Ano Onong, Agho ucee no Ughoghe? Suu no Onong ni ungo do ma mi nga olo ma!”

⁸ Ki iYesu ko taa nga, “Kunu kide nga ungo aghing ababi!”

⁹ IYesu ba ghulu nga si, “Ikembö so uca ngo?” A ya yila di taa nga,

“Uca mi bö so Napam, ka ayo shi na pam.”

¹⁰ Ala ko shor iYesu ama kara bö ko uka elebo ma.

¹¹ Atumu alade dogo pee ka ayayo upa.

¹² Aghing ababi shor IYesu, di taa ni, “Ta ma ayo kukushi alade li na ayo ghina kide bö.”

¹³ IYesu yila bö, aghing ababi kunu di ghila idir alade, idir bö la aji usho upai, ado kya bö anyu ighong, di kpaa ya kide di kpuru bö kide amusum.

¹⁴ Kadu wu agho pee alade sang no utite di ya taa kide ifong kina elebo. Ajiya da ba ni ibo ba nu imumani iba.

¹⁵ Aya ba ukushi iYesu ni, ada nu ajiya umani ashi no ushee na pam na akhii ni nga na igbang kana okyuo nga, ada kong erëbata.

¹⁶ Agho umani aju ima kaya ica bö ada taa ajiya umani aba na agho shi no ushee vasa ta bö ukikile alade.

¹⁷ Ada deę ko shor iYesu aya bö elebo bö.

¹⁸ Aya sang ghila nga kide օgbօlօ ni, ajiya umani ada shi nօ ushօ da shօr ni nga ki yii nga.

¹⁹ IYesu yila nga ma, ada tօr ni nga, “Kya ngօ idօ օna kօ ya pini ate օna ngօ nօ tօr ni օma li umani օnօng ju ngօ, kina umani akօօ ahwo kaya ngօ.”

²⁰ Ajiya nga da ki kyaa nga di ya tee aghօ tօr ni upii օnօng ka aDikafolis imumani IYesu ju nga. Nadidu ajiya wo ica.

IYesu sang anayiri mani akօ kpoo ki ba lօni na ayiri mani ashi adumu

(IMat 9.18-26; ILuk 8.40-56)

²¹ IYesu ya bulu kide օgbօlօ di kyaa nga udaa uviya ighօng ni, ikir majiya culu kukushi nga na shi ka ikyօrօ ighօng.

²² Ace agha aghaghe uka takwyue aYahudawa aghօnօ uca si iYayirus ada ba, aya nu nga, ada kpaa ka sici nga,

²³ di shօlօ nga nagigang ataa ni “Ananօ mi anayiri wang kpo nga; imօ do shօr ngօ ba ma tiya avօ ngօ kaya nga umani a pini ufoo lօ.”

²⁴ Ni iYesu da kyaa ni nga.

Ajiya na pam da kiyii nga ado di mօni nga.

²⁵ Ace ayiri shi kadu umani ala anyi ushօ na pai adu shiri ayi.

²⁶ Akօ kօօ օlօ ka avօ aghօmօe ikang nagigang. Akօ kpօ na imumani asօ ni yօ nadidu, nօ umani apeni օkyuօ, ima pala ubira yօ.

²⁷ Aya kօng ila IYesu ni, ada ba ka utumu nga kide idir ma ajiya di piya igbang nga,

²⁸ ka a kpaa ka ikwyi nga si, “Imօ ma piya igbang nga ni imօ ki lօni.”

29 Kide na akyua ni ushiri ayi nga da tra, akọọ kide ẹrenoma nga umani apeni okyuo ka diji ọlo umani aso kide.

30 Ka adidu akyua ni iYesu kpele kide nga ice ẹrekyuo kunu ka ẹlenoma nga, atee kide ikir majiya di ghulu “Inga piya igbang mi?”

31 Aghoyii nga si, “Ingo nu idir majiya ado go menı ngo, ungo do va ghulu inga piya ngo?”

32 Ala ku va ghulu ado go ki kala ukaa awang nu agho umani aju nedo.

33 Ayiri ye imumani iba kini nga, ada kunu di kpaa ka sici nga ado titaa na ẹrebata, ataa nga nadidu aipang.

34 Ada taa nga, “Ano mi, uma aipang ngo ma ngo okyuo; ki kya ngo ni ikwyifu ko ungo leni ko ọlo umani ngo so kide.”

35 Ashi ko upii ni, ace ajiya na aghala ko ona agha aghaghe uka takwyue aYahudawa iYariyus, ataa si “Ano ngo anayiri ko kpo nga, Ikembọ sa ngo do dama aghomee wu?”

36 Ni iYesu dama nga na imumani ataa ma, ada taa agha aghaghe uka takwyue aYahudawa, “Ama koo ẹrebata ma; uma aipang.”

37 Aya nga ace agho na yii nga ma sai iBitrus, na iYakubu, na iYahaya anayuru iYakubu.

38 Aya ba ko ona agha aghaghe uka takwyue aYahudawa ni, iYesu nu ni ajiya ado go zoo bo, na ci na uwaa kpa nagigang.

39 Aya ghina kide ni, ataa bo, “Ikembọ sa unu do ci nu taa akpa nagigang nido? Ano ko kpo nga ma, ado go moo wu.”

40 Ada tee agho sala nga unga akakiya.

Aya woo ajiya nadidu na akya bọ useshi, a kpaa ate anọ na ayuru anọ na atina nga mani asọ kini nga, aghina uka mani anọ sọ.

⁴¹ A kpẹnẹ avọ anọ, ataa nga, “Italita kumi!” umani ọdọ go yeni, “Ananọ anayiri, mi dọ ta ngo sisang.”

⁴² Anọ anayiri da sang ka didu akyua da tee aghọ keng, asọ anyi ushọ na pai nọ ujee. Ka didu akyua ni awo ica.

⁴³ Ada waa atong bọ ama taa ace aghọ ma, ada taa bọ ama anọ imila na la.

6

*Ayira bọ iYesu ka aNazaret ba
(IMat 13.53-58; ILuk 4.16-30)*

¹ Asang kadu ki vuwa kya nga ifong nga, atina nga yii nga.

² Awii uwuru aYahudawa ya ba ni, ada tee aghomẹẹ kide ọkọ takwyue aYahudawa, ajiya na pam umani ahwiri nga wo ica na asu taa si,

“Ka abi kọ aghimi li peni diji uma? Ugba uye ukyuu wu na ama nga na dọ ju uma usa uwo ica?”

³ Awe ba anga shi anọ aghoshọ ra ba? Anọ iMaryamu, anayuru iYakubu na iYusufu na iYahuda, kini iSiman? Afoọ nga shi bọ ka ji na ayọ ma?” Aba kọọ anang ni nga.

⁴ IYesu taa bọ, aghọ pii kọ ọtọ Onong ka peni nga ọkpọtọrọ ka ajiya ọna nga kina anayuru nga ma.”

⁵ Ado bra nga ju ima usa uwo ica kadu ma, asa do ciya avọ nga kaya ace adumu na ji ki ma bọ leni.

⁶ Awo ica nọ umani ama bọ aipang ba.

IYesu tuma atina nga
(IMat 10.5-15; ILuk 9.1-6)

IYesu ba ghina nga anorofong ado mee.

⁷ Aya yolo usho na pai de tuma bo agha pila pai, ada ma bo eregoro kaya aghing ababi.

⁸ Ataa bo ama kpaa ice ima ma sa ashi ukyeng bo, ama kpaa imila ma, ko ipa, ko ufe ma.

⁹ Inu somo akpo, inu ma kpaa ice igbang ma si inga shi ki irinuma nu.

¹⁰ Ona umani inu ghina ni, inu ci ya sa akyua ni inu ya ifong.

¹¹ Inkini inu ghina ifong ada yila no ma ta atoro bo koo nu, inu ya ukadu, nu zuru aco ifra no ka uyen i ukpele amaa ka aya bo.

¹² Akunnu di de agho teri upii Onong si ajiya lokpaa.

¹³ Aba wuli ushee na pam, ki ba coo adumu na pam anyi, na aba peni uleni.

Ukpo iYahaya aghono abaptisma
(IMat 14.1-12; ILuk 9.7-9)

¹⁴ Agom IHiridus ya kong diji ni, uca iYesu kpaa kwabi. Ace agho bo su ju si, "IYahaya agho uju iminimini nga sang ko ukpo, uwu sa ni ashi ni eregoro ju uma usa uwo ica ri."

¹⁵ Ace agho bo su ju si, "Atina Onong Iliya nga."

Ace agho bo su ju si, "Kayi, ace agho pii ko oto Onong nga anga adaa akyua."

¹⁶ IHiridus ya kong diji ni, asi, "IYahaya aghomani imi ko kyua nga erekwe wu, anga sang ko ukpo!"

¹⁷ IHiridus kirekwyue nga sa si a kpen iYahaya ki taa nga ko bo iting. IHiridus ju diji kaya

iHiridiya, ayiri anayuru nga iFilibus aghomani iHiridus vo.

¹⁸ IYahaya la kọ taa iHiridus si, “Umẹẹ iMusa yeni si, ushi wu uduma ma ni ingo vo ayiri anayuru ngo ma.”

¹⁹ IHiridiya ko IYahaya ka ikwyi nga na awang pii nga wu, ni ado peni utra ma,

²⁰ ka iHiridus ka kọng ẹrẹbata iYahaya, aye mani aso agha aipang kina agho upipar nga ado kala okyuo nga. IHiridus ka duma nagigang ka kyua mani iYahaya do pii, nido ni aka koo ododoma hwiri nga.

²¹ Ko utumu ni, akyya ba. Awii agya ujee iHiridus ni, a sra aghakakong kina agom osii aGalili agya.

²² Ano iHiridiya ya ba ki ma ya ni, ikwyi iHiridus kina aghakakong tomo.

Agom ba taa anayiri si, “Ikembo ni ingo wang? Kwike ingo shor ni ime ki ma ngo yo.”

²³ Ada va suu nga, di taa si, “Imumani ingo sholo ni, ime do ma ngo ko na abiyate ẹrẹgom mi wu.”

²⁴ Akununi kyaa nga kushi ayuru nga di taa nga si, “Ikembọ ni ime do sholo?”

Aba taa nga si, “Erekwyue iYahaya agho uju iminimini.”

²⁵ Anayiri da sang kadu di womo di kyaa ukushi agom na di ya sholo, “Ime wang ingo ma mi ka kyuaryari ẹrẹkwe iYahaya agho uju iminimini kide ipe.

²⁶ Agom da kọng ikwyi ibibi nagigang, umani ako suu kina aghakakong nga ni, ata bra nga toro nga ma.

²⁷ Kide anakyua ni, agom atuma agho sa nga si aya ba ni erekwe iYahaya. Ajiya ba kya ki ya kyua erekwe iYahaya kide uboo iting,

²⁸ ada ba ni erekwe kide ipe. Ama anayiri, inga da ya ma ayuru nga.

²⁹ Atina iYahaya ya kong diji ni, aba di ma kpaa oko nga di ya naa ko kide alor.

IYesu cee ajiya aji usho ato

(IMat 14.13-21; ILuk 9.10-17; IYah 6.1-14)

³⁰ Atina iYesu curu kukushi nga di taa nga imu-
mani ibo ju ki ba me.

³¹ Ni ajiya na pam so sa ba na asa sang bo ni ashi bo ni imumani aki la ba, adi taa bo, Inu ba ki ba kya oka umani agho shiya ba ka inu ya wuru.”

³² Ada kya bo ide ogboloka yayu bo ki kya bo oka umani ajiya shi bo ma.

³³ Ughe aghomani anu bo ni, akpili bo na ada te ni ifra bo, ko ufong nadidu di la bo ite wu.

³⁴ IYesu ya shulu oka di nu idir majiya ni, ada ko ahwoo bo, ka aso lile atem umani ashi bo na aghocee ma. Ada de aghome bo uma na pam.

³⁵ Adidu akyua ni ughe ko kpaa, atina nga da ba di ma taa nga, “Agho shinga kaw ma, ating we ni ako kpaa.

³⁶ Shila ajiya na ki kya bo ufong na anila ufong naya ghe erekwe bo imila.”

³⁷ Ada yira bo si, “Inu ma bo ice ima ka ala.”

Ava ghulu nga, “Ayo ya ghe imila inga mani iki la utina awii aji apai oga agho utina na yo maa bo na la?”

³⁸ Ataa bo, “Inu so na ubiredi a mii? Inu kya nu ya ker!”

Ada ya peni, ataa, ubiredi atong na itagbo apai.”

³⁹ IYesu ya taa bo aya cica aga gimi ka ya no obong.

⁴⁰ Ada cica aga gimi ajilaji kini ishō itili itong.

⁴¹ A kpaa ubiredi atong na itagbo apai ahang ibace nga ayaya, asa Onong izaa ada wula ubiredi dima atina nga na ama ajiya. Ada va kau itagbo upai kide bo nadidu.

⁴² Nadidu bo da la di suu,

⁴³ ni atina nga da culu okoo usho no upai unga awo ubiredi na itagbo.

⁴⁴ Aghimi umani ada la shi agha aji osho atong.

IYesu kyeng ka aya amusumu Ighong

(IMat 14.22-27; IYah 6.16-21)

⁴⁵ Kide akyua, iYesu sa atina nga na aghila ide ogbolo ka la ite nga ka akyua bo aBetsaida ni inga sa shira ikir baiya.

⁴⁶ Aya shira bo ni, ada kya nga aya ugbana ka aya upii no Onong.

⁴⁷ Oka ya ba ughē na ogbolo nga shi ka abiyatē ighong ni inga shi ka yayu nga ka ya ugbana.

⁴⁸ Anu atina nga na ado koro no ogbolo nga ka uwuru sang. Ishii akyua atai anga ating wu na a kyeng ka aya na amusumu ighong ka ya peni bo. Awang wolu ka acee bo,

⁴⁹ aya nu nga adogo kyeng ka aya na amusumu ni, a kpaa sa ahwu nga. Aba ca akpa,

⁵⁰ no umani anu nga ni eḷebata kpene bo ko.

Kide akyua ni aba peni kini bo di taa, “Ba duma ba! Imee. Inu ma koo eḷebata ma.”

⁵¹ Kadu ni ada kila kide ogbolo ni bo, uwuru da tara. Nadidu bo wo ica,

⁵² ada kpẹlẹ bọ ẹkẹkẹlẹ ubiredi ma; ikwyi bọ kọ ba na gbigbong.

*IYesu leni na adumu ka aJanisarat
(IMat 14.34-36)*

⁵³ Aya kpẹ ubuu udaa ushii ni, aya suu ka ẹrẹbọ aJanisarat, a ya lor ọgbọlọ ka sice kadu.

⁵⁴ Aya kunu kide ọgbọlọ ajiya da kpẹlẹ iYesu.

⁵⁵ Ati ki kperi ifong ko ki yeri adumu ni ishọr kọ ka mani a kọng si asọ

⁵⁶ Nadidu ọka mani akya kide anọrọfong, ufong kina ẹrẹbong ava kyuru adumu kọ ka ju ize. Asa shọr nga si aya bọ ka piya ifila igbang nga, nadidu aghọmani a piya nga ni apeni ọkyuọ.

7

*Umẹẹ itali
(IMat 15.1-9)*

¹ Ace Afarisiyawa kina aghọmẹẹ iMusa na aba kisighi Urushelima ata ikuu kite iYesu.

² Avasa nu ni ace aghọyii iYesu asọ la imila bọ ni ivọ irigbeli, uwu shi si ara hwuru bọ ivọ bọ ba kọnọ umani itali umẹẹ nyeni.

³ Ka Afarisiyawa, na ushẹ aYahudawa, ayii umẹẹ mani ayira kukushi akwyite bọ, aka la bọ ba sa hwuru ivọ bọ kini mani itali nyeni.

⁴ Insi aya vuwa ka ọka ta akwyi aghọ gheli no gbura aka la bọ imila ba sa hwuru ivọ bọ. Ni aka va yii ace idir umẹẹ mani akọ yira, kini utra ọdọdọma uhwuru asong, iwoo, usong, kina awuu.

⁵ Ni Afarisiyawa kina aghọmẹẹ iMusa aghulu iYesu, “Ikembọ sa ni aghọyii ngọ ashi bọ yii umẹẹ anirakpẹẹ ba, ni sọ sa la na avọ irigbeli?”

⁶ IYesu va yira bọ si, “Aipang Ishaya ɛri imu-
mani iki ba kaya akwyi nu! Inu agho ju unu ica
bọ, kunu mani awoọ ni,

‘Ajiya ri ni, anyu ko na so joọ mi ko,
Ni ikwyi bọ shi atatọo kini ime.

⁷ Ijirija wu ni aka joọ mi wu,
Ka abọ ka meẹ umẹẹ bajiya
Kono ọnga me wu ni!’

⁸ “Inu kyo ọwoọ Onong no vasa yii umẹẹ bajiya.”

⁹ Ni iYesu va ɛri bọ si, “Inu shi kini itra na mira
ingo ɛro nọ umẹẹ Onong ki inu yii unga nu umẹẹ.

¹⁰ Ki iMusa ɛri si, Joọ ate ngo kina ayuru ngo, ni,
‘Insi ingo cira ate ngo kina ayuru ngo, iyiya aso pii
nga wu.’

¹¹ Ni inu ka ya ajiya na aya agho jeẹ nga ka kyua
mani ashi kini imeni, asi nadidu imumani inu ki
peni ukushi mi ni ime ko ma Onong.

¹² Ama bọ ayaye anga taa sa ate ko ayuru bọ avo
wu.

¹³ Kindi wu ni oka pulu upii Onong ko, ki itali
mani inu ka meẹ anọ nu. Kindi wu ni uka ju uce
nu uma nagigang.”

Uma mani oka sa ajiya ni irighe
(IMar 15.10-20)

¹⁴ NI iYesu vasa yoro ikir majiya nga kukushi
nga kiva ɛri bọ si, “Okong mi, nadidu nu, nu va
kpẹlẹ na kikya.

¹⁵ Ba imumani ika ghila ide ajiya ko kpaa ka sing
ni ki sa nga irighe ba. Si, ingo mani ikunu ki ide iyu
ki sa nu irighe.”

¹⁶ Agho shina atong kong na kong.

¹⁷ Aya sheri ikir majiya kiya ghila nga ide ɔna ni, atina nga vasa ghulu nga si ateri bo uyeri ighang upii ri.

¹⁸ “Inu shi kina ukpele ki cɛri ushe majiya wu,” IYesu tɛri bo si. “Inu ma ra kpele nu ba? Inu ta kpele nu si ba imumani ighila ide ajiya ko kpaa ka sing iyu ka sa irighe ba?”

¹⁹ Ki ika ra kyaa yo ide ikwyi ngo ba si ide afo ngo kiva kunu yo kide ɛrenoma?” Uteri udu ni, iYesu yeni si imila nadidu shi na pipar.

²⁰ Avasa la ite no tɛri si, “Imumani ikunu kide nyu iyo ka sa ngo irighe.

²¹ Ko kpaa kide ikwyi ajiya yo ni, uju uma ubibi ka kunu wu, uju uma ɛrenoma, uyi, upili ajiya, ofifong,

²² Aghula, akakiya, udoru, uwang okoo ododoma, upii agbagbara, anang agho, ubira agho uca, usang ɛrekwe kina iribo.

²³ Nadidu uma ubibi ri ni uka kunu kide ikwyi ki sa no ba ni irighe.”

*Uma aipang ace ayiri
(IMat 15.21-28)*

²⁴ Ni IYesu va sang nga ki kyaa isii ɛrebong aTaya kina aSidon. Aghila uce ɔna na ara wang ace agho ye sa ashi ku kadu ba, na ara bra ushoru ba.

²⁵ Kide akyua ni ace ayiri, aghomani anano nga anayiri shi kina aghing ababi, kong ila iYesu nava ba ukushi nga ki kpaa kite ifra nga.

²⁶ Ayiri ni aBaheleniya nga, ajee nga ka aBa-surofinikiya ka ɛrebong aSuriya. Aghulu iYesu ka awo ushe mani ushi kide ano nga.

27 Ni IYesu va yira nga si, “Aya anano ka kyo la ka suu. Ushi wu nu uyeri ba na A kpa imila ano ka feni ava ba.”

28 Ayiri va teri nga si “Ate ona, ko ava ka tata igo ka la imumani ishi inga ano wu mani upra ki eribong!”

29 IYesu va teri nga si, “Kini mani uyira ri ni, kyang aca, uki ya nu ni ushege nga ko ya ano!”

30 Akya aca kiya nu ano nga na ayeye kaya curu, ushege nga ko ya nga.

IYesu leni na agbatong

31 IYesu ya isii aTaya ki wor ka aSidon ki kyaa Ighong aGalili, ki kyeng ki eribong ufong aDikafo-lis.

32 Ukadu wu ni aba nga na ace ajiya agbatong na akara bra nga upii ba, nava shor iYesu sa atiya avo nga kaya ajiya nga ka leni ni nga.

33 IYesu kpa nga kayu nga, oka mani ba ajiya, ki sumu anivọ kide otong nga, ki ta akpe ki piya irighimi ajiya nga wu.

34 IYesu va sang erekwe ka ayaya, ki sho ufeni nagigang, ki teri ajiya nga si, “Iffata,” Uwu shi, “Yemi!”

35 Kide agolo ayeng ajiya nga va bra upii, irigbatong nga va kpe wu, ava bra upii na biboro.

36 Ni iYesu va teri bo si ama teri ace agho ba, insi ateru bo si ama teri ba ni, aka teri upii Onong.

37 Nadidu aghomani a kong ni awo ica. “Aju umari na biboro!” Asọ pii. “Asa agbatong na kong upii kina izii na pii!”

8

IYesu ma ajiya aji usho anari imila (IMat 15.32-39)

¹ Awii ra ni, ikir majiya ba oka uyeng. Ashi bo ni mara aki la ba, iYesu va yoro atina nga ki teri bo si,

² “Ime kong ahwoo ajiya ri, ka ashii ni ime awii atai na aikyuari ni ashii bo ni ima ri aki la ba.

³ Insi isa bo sa akya bo aca ba uma bo imila ba ni, aki kpaa ko utra, ka ace agho bo ba ka atatoo.”

⁴ Aghoyii nga ghulu nga si, “Abi wu kide aghumu ri ace agho ki peni imila mani aki ma ajiya ri?”

⁵ IYesu ghulu bo si “Ubiredi umi wu nu ushi ni wu?”

Ava yira si, “Ikolo itinsara,”

⁶ IYesu teri ajiya sa acica ki erebo. Ava kpaa ikolo itinsara ki sa izaa, ava wura ki ma atina nga ka akau ajiya, atina nga va ju kindu.

⁷ Ashi kina itagbo na zee. IYesu sa izaa kaya bo ava teri atina nga si ava kau bo.

⁸ Ajiya nga la, ki suu, ki she awo ki tii okoo utinsara.

⁹ Ajiya nga la agha aji usho anari. IYesu va shira bo.

¹⁰ Kide akyua ni iYesu va ghila ide ogbolo kina atina nga ki kyaa ifong aDalmanuta.

Uwang amaa (IMat 12.38-42; 16.1-4; ILuk 12.54-56)

¹¹ Ace Afarisiyawa ba oka shi iYesu na so la inang kini nga. Awang mra nga, ava shor nga si ayeni bo amaa ka ayaya mani aki nyeni eregoro nga.

¹² Ni iYesu va sho ufeni nagigang nava teri si, “Ikembu sa ni ajiya akyua ri wang amaa? kai, Iso

teri nu aipang! Kai ba amaa mani aki yeni agha akyua ri ba!”

¹³ A ya bọ, ki ghila nga ide ọgbọlọ, bulu udaa ogha.

*Uyisti aFarisiyawa kina iHiridus
(IMat 16.5-12)*

¹⁴ Aghoyii nga yuu ukpa ubiredi ughe wu ni uyeng wu na ago kide ọgbọlọ nga.

¹⁵ IYesu waa bọ atong, “Inu sha kara, inu ci na zizal kina uyisti aFarisiyawa nọ nga iHiridus.”

¹⁶ Ava kpene upii na ace bọ, “Ateri udi ka iyi shi yi kina ubiredi ba.”

¹⁷ IYesu ye imumani asọ teri, ava ghulu bọ si, “Ikembọ sa ni inu so pii ko taa ubiredi? Ko taa ka aikyuari inu ta ye nu ba nu va kpẹlẹ ba? Ikwyi nu kọ kiri yu?”

¹⁸ Inu shini ica nu ka nọ nu ba? Inu shini atong, nu kara kọng nu ba? Nu uta shuni nu ba?

¹⁹ Imẹ ya wura ki ma agho aji ọsho atong abiredi atong, ọkoro umi bọ ni inu kpaa awo na titọ mani ashe wu?”

Avasa yira nga si, “Ọkọọ usho nọ upai.”

²⁰ “Ni, abiredi atinsara mani ime wura ki ma agho aji ọsho anari ni? Ọkoro ọkọkọng umi bọ tii kina awo?”

Avasa teri nga si, “Ọkọọ utinsara.”

²¹ Avasa teri bọ si, “Ni, ki ta ka akyua ri ni inu sọnọ kọ kpẹlẹ nọ upii mi ba?”

Uleni ni afoo ka aBetsaida

²² Aya fuma aBetsaida ni, ava ba nga na ace afoo, ava shor nga ka piya nga.

²³ Ava kpẹnẹ avọ afoo, ki kya ni nga utumu ifọng. Aya ta nga na akpe ki ica nga, ki tiya nga avọ, avasa ghulu nga si, “Ingọ bra unu ice ma?”

²⁴ Ni afoo va sang ẹrẹkwẹ, ki tẹri si, “Imẹ kyoo ajiya, ashi kini ashe bọ ni imẹ kyoo bọ, asọ goru.”

²⁵ Avasa ba tiya nga avọ ki ica nga. Afoo va wo ica, ava leni, ava nu kwike na bibọrọ.

²⁶ Ni iYesu va shira nga na vuwa nga aca, ki tẹri nga si, “Ko anifọng ni uma ghila ba.”

IBitrus nyeni si iYesu nga shi iKristi

(IMat 16.13-20; ILuk 9.18-21)

²⁷ IYesu sang, kina atina nga, ki ghila anọrọfọng aKaisariya aFilibi. Kọ utra ni ava ghulu atina nga, “Inga ni ajiya tẹri si imẹ shi?”

²⁸ Avasa tẹri nga si, “IYahaya aghọ uju imini-mini, ace aghọ bọ ni, Iliya, ace aghọ bọ ni, ace aghọ kide aghọ pii kọ ọtọ Ọnọng adaa akyua.”

²⁹ Avasa ghulu bọ si, “Ni inu ni, inga ni inu ka tẹri si imẹ shi?”

IBitrus va yira nga si, “Ingọ shi iKristi.”

³⁰ Avasa waa atọng bọ si ama tẹri ace aghọ ila nga ba.

IYesu tẹri ighọ ukpo nga

(IMat 16.21-28; ILuk 9.22-27)

³¹ Ava kpẹnẹ umẹ bọ, si iyiya yọ ni Anọ Ajiya kọng ọlọ atataki, akwyite, kina ifirist ighighe, kina aghomẹẹ umẹẹ iMusa ki tọrọ bọ nga. Iyiya ni aki pii nga wu, utumu awii atai ni aki sisang ni okyuo.

³² Aterị upii ka ayaye. Ni iBitrus waa nga ushii uyeng, ki sa nọ gẹr nga.

³³ Ni iYesu ya tee ki kyo atina nga ni, ava gẹr iBitrus ki tẹri si, “Kyang atatọọ nọ ukushi mi, Ishẹ!

Ingo ka pii kide ikwyi ngo kina ajiya ni ba si Onong ba.”

³⁴ Ava yoro ajiya kina atina nga, ki teri bo si, “Nadidu aghomani awang yii mi ni, sa atoro erəkwe nga, na a kpaa ukumu ushi nga, ka yii mi.

³⁵ Nadidu aghomani awang okyuo nga ni, sa ataa wu. Nadidu aghomani ataa okyuo nga kaya erəkwe mi, kaya uteri ila ididuma mi ni, uwang ufoo wu na aju.

³⁶ Ikembō na ajiya peni inkansi apeni asing nadidu kō taa okyuo nga?

³⁷ Ikembō na ajiya ko taa okyuo nga?

³⁸ Nadidu aghomani akong ighong uyeni mi kina upii mi akyua ri agho taa upipar kina aghila avulu, Anō Ajiya ma ki kong ighong uyeni nga, inkansi aya ba ni ujō Ate nga, kina atuma Onong utaa avulu.”

9

¹ Avasa terbo si, “Iso teri nō aipang, ace agho bo shiwu na ting kō ke, na ki kpuru bu ba, sa nu erəgom Onong ni ba ni erəgorō.”

Ushi iYesu tee

(IMat 17.1-13; ILuk 9.28-36)

² Aju awii atin ni, iYesu vasa kpa iBitrus, kini iYakubu, kini iYahaya, ki kya ni bo ka yō ice ikur ighighe ingo shi igbang na shi kayu bu. Ashi kō kadu ni ushi nga vasa tee ki te bu,

³ ogbang nga vasa ba na kpasi, nōsō taa onong, mani ba agho uhulu mani aki bra ju kindō ka asing.

⁴ Sa agho pii ko oto Onong Iliya kina agho pii ko oto Onong iMusa na akunu ukushi bo, na so pii ni iYesu.

⁵ IBitrus vasa teri iYesu si, Aghomee, ushi uduma ushii yi ko kee, taa ni ta ozoghoto tai, iyeng shi inga ngo, iyeng ni nga agho pii ko oto Onong iMusa, iyeng ni nga agho pii ko oto Onong Iliya.”

⁶ Adaa ye nga imumani aki teri ba ka kong erabata nagigang.

⁷ Ace amo vasa ba ki ma yuru bo ya, avasa kong ice erewyue kide amo nga, iso teri si, “A ngaa shi Ano mi, angomanime yoo nagigang. Inu kong nga.

⁸ Ba irishu, atee ni ara nu bo ace agho ba, si iYesu kaya yu nga kini bo.

⁹ Asoshulu ki tili ni, iYesu vasa waa bo atong sa ma teri ace agho ima mani anu ba, sa Ano Ajiya sisang ka lor.

¹⁰ Kindo ni avasa ko upii kide bo, na so pii na ace bo ka ara kpele bu erekwe upii ba, usang ka lor ni.

¹¹ Avasa wulu nga si, “Ikembosani aghomee iMusa teri si Iliya kyoba so mani iKristi so ra ba ni?”

¹² IYesu vasa teri si, aipang nga Iliya ki kyoba, ka ma kyer akoke. Ni awoo kide upii onong si, Ano Ajiya ki kong olo nagigang, aki va toro bo nga. Ba ushi wudu ba?

¹³ Ni iso teri no si, Iliya ko ba, akoku nga akoke mani awang ju nga, kono mani awoo mani uki ba ka ya erekwe nga.

*IYesu leni na ano ushii na aghing ababi
(IMat 17.14-21; ILuk 9.37-43a)*

14 Aya vuwa bu ukushi ọshe aghọyii nga ni, avasa nu ikir ma ajiya na aghimi bọ. Aghọmẹẹ umẹẹ iMusa sọ la amuwa ni bọ.

15 Aya nu iYesu ni ikir ma ajiya nga vasa wo ica, avasa sang nọ utii kiya bili nga.

16 Avasa wulu si, ikẹmbọ nọ sọ la amuwa kini bọ?”

17 Ace ajiya kide ikir ma ajiya vasa yira nga, ki tẹri si, “Aghọmẹẹ, ime we ni ba ngọ kina anọ mi, shi na ace aghing kila nga upii.

18 Uka mani aghing ababi sang yọ kọ ni, aka ta nga ki ẹrẹbong. Uka sa nga na wuli ọfọ ka nyu nga, aka wula ayiri nga, ẹrẹnoma sa nawa na gbigbong. Ipeni na aghọyii ngọ si awo bọ kọ ni, ata bra bọ ba.”

19 IYesu vasa terbọ si, unu ajiya aikyua ri aghọ ta aipang, kaya ta ka aligba akyua ni iki ci kini nu? Kaya ta ka gba akyua ni ime ki mọr kini inu? Ọbami kini anọ.”

20 Avasa ba kini anọ. Aghing ababi ya nu iYesu ni, bọ bra akyua avasa gyo anọ, ẹrẹnoma nga sọ tagha, a kpaa ki ẹrẹbọ na sọ vula, anyu ni asọ wuli ọfọ.

21 IYesu vasa wulu ate anọ, “Kọ kpa ka aligba wii ko ni ima ri ba nga kọ?”

Ate nọ vasa tẹri nga si, “Asọ shi ananọ.

22 Udumu nga ka feni nga ki dọ ugha kini idẹ na amusumu ka pii nga. Insi ọki bra ju icima ni kọng ahwoo yi nọ she yi kọ.”

23 IYesu ba tẹri nga si, “Ikẹmbọ sa ni ọsọ wulu mi iki bra ni? kọ ike ni ima bra yọ ka aghọmani ama aipang.”

24 Ate anọ vasa shang iri wii ki tẹri si, “Imẹ ma aipang, shẹ mi ki ime sher utaa aipang ya!”

²⁵ IYesu ya nu ajiya na kyeng ba nọ tii ni, ava ɣer aghing ababi ki tɛri si, “Inɔ aghing kla Anɔri upii kọ, iɣering si kunu ki ɛrenoma anɔri, ma sọ ghila ɛrenoma nga ba.”

²⁶ Aghing ababi vasa ta kpaa, kiva zọọ anọ nagi-gang, avasa kunu. Anọ vasa nyeri kono okong wu ni, ajiya nagigang vasa tɛri si, “Akọ kpoo.”

²⁷ Ni iYesu vasa kpene nga kavọ kishang nga, avasa sisang ki titara.

²⁸ IYesu ya ghila ide ca ni, aghoyii nga vasa wulu nga kọ yuyi si, “Ikembọ sa ni iyi ra bra yi uwuli aghing ababi ba?”

²⁹ IYesu vasa yira bọ si, “Adibi aghing ta yo kunu bọ ba sai nọ upii nọ Onong.*”

IYesu va peni kọ kpo nga

(IMat 17.22-23; ILuk 9.43-45)

³⁰ IYesu kini atina nga vasa yọ ka, ki lite nọ kyeng, vasa wulu kide aGalili. IYesu wang si aca aghọ ye okọ mani ashi wu ba,

³¹ ka sọ mɛɛ aghoyii nga si, “Aki ma Anọ Ajiya kide vọ ajiya, aki pighi nga kọ. kide awii atai aki sisang.”

³² Kindọ ni ara kpele bọ ima mani asọ tɛri bọ ba, ahwiri ɛrebata uwulu nga.

Inga gina ni ughoghe?

(IMat 18.1-5; ILuk 9.46-48)

³³ Afuma aKafarnahum ni. IYesu ya ghila aca na vasa wulu aghoyii nga si, “Ikembọ nọ sọ linang kọ tra kọ ni?”

³⁴ Avasa komọ na ikir, ka ala inang kọ tra ka aghomani aki shi agha aghaghe kide bọ.

* **9:29** Okpini anyu

³⁵ IYesu vasa cica, avasa yoro ɔsho na pai ki tɛri bo si, “Nadidu aghomani awang tee akwyi te ni sa tee agho tumu nadidu, ka va tee agira majiya nadidu.”

³⁶ A kpa ana no jii ki sa nga na tara ka biyating bo ki keni nga, ki tɛri bo si,

³⁷ nadidu ajiya mani ayira anano jii, kide no uca mi ni, imee na yira, aghomani ayira mi ni, ba imee na yira ba, aghomani atuma mi nga na yira.”

Aghomani ashi asho yi ba ni anga yi nga
(ILuk 9.49-50)

³⁸ IYahaya vasa tɛri nga si, “Aghomee, iyi nu ace agho na so wuli ushee kide no uca ngo, iyi vasa kila nga ko, ka shi kide yi ba.”

³⁹ IYesu vasa tɛri bo si, unu ma kila nga ko ba. Ki ba agho ki ju uce uma usa uwo ica kide no uca mi, na pii ighang ibibi ka yiri kwyi mi ka kyua ba.

⁴⁰ Aghomani ashi ko ju iri sho ni yi ba ni, anga yi nga.

⁴¹ Iso tɛri no aipang, nadidu aghomani ama no asong amusumu osa kide no uca mi, ka inu anga iKristi bo, aipang ni so tɛri no, aki taa oka nga ba”

Uma usa kpa afra
(IMat 18.6-9; ILuk 17.1-2)

⁴² “Ipeni aca agho sa ukpaa agha yeng kide anano ri mani ama aipang ni me ni, oki gina mani alor nga utighi oghoghe ko omoo ka feni nga kide avong.

⁴³ Ipeni avo ngo ka sa ngo uvulu ni, oso kpa wu ko. Oki gina ngo no mani ingo ghila nu okyuo na avo ayeng, konono mani uya ghila ide ugha kini ivo ngo ki pai, ugha mani uka kpo wu nga ba.

⁴⁴ Uka ni, igbii na aka la bọ ka kpuru bọ nga ba, ugha ka bra wu kpẹlẹ bọ ba.[†]

⁴⁵ Ipeni afra ngọ ka sa ngọ uvulu ni, nọsọ kyua kọ. Ọki gina nọ mani ọghila ọna Ọnọng na afra ayeng nọ ọkyuọ nọ mani aki feni ngọ kide ugha ni ifra ngọ ki pai.

⁴⁶ Uka ni, igbii na aka la bọ ka kpuru bọ nga ba, ugha ka bra wu kpẹlẹ bọ ba.[‡]

⁴⁷ Ipeni ica ngọ ka sa ngọ nu uvulu ni, nọ sọ wo yọ kọ. Ọki gina ngọ nọ mani ọghila ide ẹrẹgom Ọnọng ni ica iyeng, nọ mani ọghila ide ugha ni ica ipai.

⁴⁸ Uka ni,
Igbii na aka la bọ ka kpuru bọ nga ba,

Ugha ka bra wu kpẹlẹ bọ ba.[§]

⁴⁹ Aki hwuru akwi nga nọ ogha, kọnọ mani aka cira udumu kina atọ ni.

⁵⁰ “Atọ ni ima ididuma yọọ, ipeni atọ ya ọdidọwu nga ya ni, ikẹmbọ nọ inu ki kẹri kọ? iwang si inu shina atọ kukushi nu, kọ ci ọkyuọ na acee nu.”

10

Umẹẹ iYesu kaya upii ubọgha
(*IMat 19.1-12; ILuk 16.18*)

¹ IYesu ya ukadu, ki kya ẹrẹbọ aYahudiya, kiya bulu ẹrẹyema Urdun. Ajiya nagigang ba ukushi nga, nava sa mẹẹ bọ kọnọ umani akọ ghẹli ko ni.

² Ace aFarisiyawa ba ukushi iYesu ka mra nga si, “Ọsọ ọdọma na Ajiya bara ubọgha na ayiri nga lẹ?”

[†] **9:44** Ice iwọ inga ada akyua shi bọ nu wu ba. [‡] **9:46** Ice iwọ inga ada akyua shi bọ nu wu ba. [§] **9:48** Ice iwọ inga ada akyua shi bọ nu wu ba.

³ Avasa yira bọ si, “Ikembọ ni iMusa teri nọ?”

⁴ “iMusa ta anyu ki teri si aghimi wo awọ pighi ubọgha, ka shira ayiri.”

⁵ iYesu vasa yira bọ si, “Ikwyi ugboho nọ yọ sa ni iMusa wọọ nọ ki teri nu udu kọ.

⁶ Kọ kpaa kọ keri asing ni, Ọnọng ju bu aghimi kini ayiri.

⁷ Udu ki sa ni aghimi kiya Ate nga kina ayuru nga, ka ẹri ayiri nga,

⁸ ka pai bọ ki tee ẹrenoma Iyeng. Aki sọ shibọ agha pai ba, sa agha ayeng.

⁹ Kindọ ni nadidu ima mani Ọnọng dara ki iripe iyeng ni, aghọ kọnọ ma bara ba.”

¹⁰ Ashi kide ọna ni, aghoyii nga vasa va wulu iYesu ka yọ du upii.

¹¹ Avasa yira bọ si, “Aghọmani a bara ubọgha na ayiri nga ki vo ace ayiri ni avulu ingo ọfifong.

¹² Ipeni ayiri nga ya aghimi nga ki puga ace aghimi ni, avulu ọfifong na ju.”

iYesu kina anọ ọfisi

(IMat 19.13-15; iLuk 18.15-17)

¹³ Ajiya ba kina ananọ ọfisi ukushi iYesu ka piya bọ, kindọ aghoyii iYesu vasa gẹr bọ.

¹⁴ iYesu ya nu kindọ ni, avasa kọng anang, ava teri bọ si, “Unu ya ananọ ọfisi ka ba ukushi mi, unu ma kla bọ ba, ka ẹrẹgọm Ọnọng ni inga ighọ bọ kọ.

¹⁵ Imẹ sọ teri nọ aipang si agho mani ata yira ẹrẹgọm Ọnọng kina umani ananọ jii shi ba ni, aki ghila ide ẹrẹgọm ba.”

¹⁶ Avasa kpaa anọ ki kẹni bọ, na sọ pra bọ, asọ sira bọ anyu adaduma.

*Ana ghimi shino upeni
(IMat 19.16-30; ILuk 18.18-30)*

¹⁷ IYesu aya so ya oka ni, ace ajiya vasa ba no otiti, ki kpaa kpogho kite nga, avasa wulu nga si, “Aghomee adaduma, iki bo niki ju ki peni okyuo mani ushi wu na amra ba?”

¹⁸ IYesu vasa teri nga si ikembu sani uyoro mi si agha adaduma? ki ba agha aipang so Onong kayu nga

¹⁹ Ingo ye imumani Onong teri, ‘Ingo ma pigghi agho ba. Ingo ma nyeri na ayiri agho ba. Ingo mayi ba. Ingo ma lor ateri abugu ba. Kono mala akpara ace agho ba. Kong upigghi ate ngo kina nga ayuru ngo.’”

²⁰ Ana ghimi vasa teri nga si, “Aghomee, nadidu umari ni iko ju bu ni so shi anano.”

²¹ IYesu vasa kyoghu nga ongo yoo. “Avasa teri nga si, imi yeng yo she ngo,” Avasa teri si ya gbira upeni ngo ko, ko ma aghila amiri, oki shino upeni nagigang ka ayaya. Oso ba koma yii mi.”

²² A kong kindo ni avasa shighi ibete nga ko, asang no bra ikwyi, ki inga na agholo ufe nga nagigang.

²³ IYesu vasa kyoghu aghoyii nga, vasa teri bo si, “Oki lo nagigang na agholo ufe ghila eredom Onong!”

²⁴ Aghoyii nga vasa woo ica no upii nga. IYesu vasa teri bo si, “Inu ano mi, oki lo nagigang, na ghila eredom Onong!”

²⁵ Oki gina Orahimi no yuyo na ghila iwiri anyura, kono mani agholo ufe ghila eredom Onong.”

²⁶ Aghoyii nga va woo ica na sọ ɛrɛ ace bọ na si, “Ipeni ashi wudu ni inga ki peni ufoo?”

²⁷ IYesu kyoghu bu avasa ɛrɛ si, “Ukushi Ajiya ni, aki bra ba, ni ukushi Onong ni aki bra. Ka kwiligba ima ukushi onong ni, aki bra.”

²⁸ Ni IBitrus vasa shang iriywi ki ɛrɛ si, “Iyi be ni, iya akwike ya ki yii ngo!”

²⁹ IYesu ɛrɛ si, aipang nga ni sọ ɛrɛ nọ, Aghomani aya ọna nga, kọ Anayuru kina afoọ nga, kọ Ayuru nga, kọ Ate nga, kọ Anọ nga, kọ irite nga, kọ ayirikwi me kọ ıla ididuma,

³⁰ Aki peni ka di asing ri, iki gina kọta ka aji, ni irina, kina Anayuru na afoọ, kina Ate, kina Anọ, kina Iriteh, ni ọki dara kono ọlo. Asing ki ba ni, aki peni okyuo mani Ushi wu na amra ba.

³¹ Ajiya nagigang ngo shite, aki tee agho tumu, na agho tumu kite agho shite.

IYesu kimi upeni kọ ukpo nga

(IMat 20.17-19; ILuk 18.31-34)

³² A kyeng ghila bọ Urushelima ni, IYesu shi ki ite, atina nga sọ kyeng ni nga, na sa woo ica. Aghomani ayii nga kọ tumu ni, a huri erɛbata. IYesu vasa yoro agho osho na pai uho kiva ɛrɛ bọ imumani iki ba ni nga. Aɛrɛ si,

³³ “Iyi be ni iki kya yi Urushelima.” Aki ta Anọ Ajiya utumu kidi avo ifrist ighighe kina Aghomefe iMusa. Aki wa nga ashu’a ukpo, ka ma nga kidi avo aghomani ashi bọ aYahudawa ba.

³⁴ Aki kali nga, ka ta nga akpe, ka ca nga na aiwirimi, ka pighi nga. Kide awii atai ni, aki sang ka kyo”

*Ushor iYakubu kini iYahaya
(IMat 20.20-28)*

³⁵ Ashi kide udu ni, Anọ iZabadi, iYakubu kini iYahaya, aba ukushi iYesu, avasa teri si, “Aghomẹ, iyi wang si uma yi, nadidu imumani iyi shor ngo”

³⁶ Avasa wulu si, Ikembọ nọ wang si ju nu?”

³⁷ Avasa yira si, “Ta ni agha yeng yi cicaa kavọ ila ngo ada ghọ kavọ iproma ngo ka awii ujoọ ngo.”

³⁸ “Inu ye nu imumani uwulu ba,” iYesu wulu kindọ. “Inu ki bra ọsa ka asong mani iki sa wu? Ta inu ki bra mani, aju nu abaptisma kina iminimini mani aki ju mi kọ?”

³⁹ Avasa yira nga si, “Ibọ ki bra.”

iYesu vasa teri bọ si, “Inu ki sa kọ ko mani iki sa kọ, aki ju nu iminimini kina abaptisma mani aki jumi kọ.

⁴⁰ Ni ọci kavọ ila mi, ni iproma mi, ba ọnga me kọ ba. udu ka ni, inga aghomani akọ kyer bọ wu.”

⁴¹ Ushe atina ọshọ ya kọng kindọ ni, avasa teghi aghọ huri anang iYakubu kini iYahaya.

⁴² iYesu sa yoro bọ ki teri bọ si “Inu ye si, aghomani aye bọ ni ẹrẹgọm kide ajiya ri na ashi bọ aYahudawa ba, Aghakakong bọ ka nyeni bọ ẹrẹgọrọ.

⁴³ Ni bọ mani uki shiwudu kide nọ ba. Kindọ ni, aghomani awang tee agha ghaghẹ kide nọ ni, sa tee agira,

⁴⁴ Aghomani awang tee akyote ni, sa tee agira akọ inga.

⁴⁵ Ka Anọ Ajiya ra ba ka ma ju nga irigara ba, si ni ka tee aghọ ju ajiya utina, ka va ma bọ ọkyuọ nga ka fo ajiya wu.”

*IBartimawus afoo peni okyo uka
(IMat 20.29-34; ILuk 18.35-43)*

⁴⁶ Aya ba aYeriko. Aya sang kunu bo ka aYeriko ni, iYesu kina atina nga, kina ajiya nagigang, ava nu ace afoo aci ka nyu otra aso sholo. Ayoro nga si IBartimawus, anọ iTimawus.

⁴⁷ Aya kong si IYesu agha aNazaret nga ni, avasa shang iriywi nga, na teri si “IYesu Anọ iDauda kong ahomi!”

⁴⁸ Acegho bo vasa ger ki teri si akomu nai kikir. Kindo ni avasa shang erewyue nga nagigang na sha teri si, “Ngo Anọ iDauda, kong ahomi!”

⁴⁹ IYesu vasa titara ki teri si, “Oyor mi nga wu.” Aba yoro afoo ki ju si, “Kpenẹ ikwyi no, sisang kaa ayoro ngo.”

⁵⁰ Ava naa imu fiya nga ko ka uyeng, ki ka ma! ki sisang ki kya ukushi iYesu.

⁵¹ IYesu va wulu nga si, “Ikembọ no wang si iju ngo?”

Afoo vasa yira si, “Aghomeẹ, ime wang peni ukyo oka.”

⁵² IYesu va teri nga si, “wolu, uma aipang ngo leni ni ngo.” Ki iripe ukadu ni avasa peni ukyo oka, avasa yii iYesu, avasa wulu.

11

*IYesu ghila nga urushelima
(IMat 21.1-11; ILuk 19.28-40; IYah 12.12-19)*

¹ Aya ba ayayo kina Urushelima ni, aba ba aBetafaji kina aBetani, ugbana umani ushi uza-itun shi wu, iYesu ba tuma atina nga apai,

² aba teri bo si, “Inu kyaa anọ ifong na ashi kite nu, inu ba ghila ni, inu ki ya nu anọ izaki na alor,

inga umani ba agho ni ako kila wu ba. Inu shii ka inu ba wu ko kawe.

³ Insi ace agho ghulu nu si, “Ikembo sa ni inu su ju kindi?” Inu teri nga si, ‘Agho ona nga wang wu ni aki vuwa ni ko kide akyua.’ ”

⁴ Aba wor ki ya peni ano izaki ko seshi anyu utra alor ka anyu ona. Asu shii wu ni,

⁵ ace ajiya na ateng ko kaa ba teri bo si, “Ikembo ni inu su ju, inu su shii ano izaki?”

⁶ Aba yira bo konon mani iYesu teri bo ni, ajiya nga ba ya na awor ni ko.

⁷ Aya ba iYesu ni ano izaki ni, aba yaa nga ugbang bo ku tumu izaki, ni aba kila ki cicaa ka ayaa.

⁸ Ajiya na pam yaa ugbang bo ko utra, ace agho bo ni, ayaa aniraga ashi afa umani aker.

⁹ Aghomani ashi kite nga kina utumu nga taa akpa na ju si,

“Hosanna*!

Anyu adaduma ka aghomani aba kide no uca agho ona!”

¹⁰ “Anyu adaduma na erenom uki ba inga ate bayo iDauda!

Hosanna ka Onong aghocece no ughoghe”!

¹¹ IYesu ghila Urushelima ki kya ide ona Onong. A kra uka nadidu, aya nu ni ugha ya ba ni, aba kunu nga kina agho usho na pai ra ki kya bo aBetani.

IYesu ma ushi uwe anyu ababi

(IMat 21.18-19)

¹² Uka ya ye na aya sang ushee aBetani ni, iYesu ba ko idafu.

* 11:9 Ujoo

¹³ Anu uce ɔshe uwe ka tatɔɔ ni ɔshe ni ayaa, aba ka ya nu ta ushi shini ikɔlɔ ni. Aya fuma ni aba nu ni ayaa yɔ shiya, ka akyua ula uwe kɔ ba wu ba.

¹⁴ Aba tɛri uwe si, “Ace aghɔ taaki ba la nga ikɔlɔ ngo ba ka ta kɔ sang asing.” Atina nga kɔɔ imumani ateri.

IYesu ghila ɔna Ɔnɔng

(IMat 21.12-17; ILuk 19.45-48; IYah 2.13-22)

¹⁵ Asu fuma Urushelima ni, iYesu ghila nga kide ɔna Ɔnɔng ki kila aghɔmani asu gheli na agbira uma kide. A yiri ugɔɔ uka umani aghɔ ser ufe shi wu kina uka ni aghɔ gbara ukhimi shi wu,

¹⁶ Ki ba kila na a kpaa ice ima ka awor ni yɔ kɔ ukaa ɔna Ɔnɔng.

¹⁷ Aba mɛɛ bɔ si, “Awɔɔ si, “ ‘Aki yɔɔ ɔna mi si ɔna upii nɔ Ɔnɔng ajiya nadidu ba’? Uwe inu tee ni wu uka sɔlu ayi akakɔng.’ ”

¹⁸ Afirist akakɔng kina aghɔmɛɛ umɛɛ iMusa ya kɔɔ udi upii ni, aba wang utra ni asɔ pii nga wu, ka asɔ hwiri ɛrɛbata nga, ikir baijiya ni icuru nadidu woo ica nɔ umɛɛ nga.

¹⁹ Uka ya ba ughe ni, aba kunu bɔ kide ifɔng.

Ushii uwe mani uhwiya wu

(IMat 21.20-22)

²⁰ Asɔ wor ni ikyuating ni, aba nu ɔshe uwe ra nɔ uhwiya wu ku kpaa ka akang.

²¹ IBitrus ba shuni, aba ju iYesu si, “Aghɔmɛɛ, nu! ɔshe uwe mani inga ma wu anyu ababi ra ni uhwiya wu!”

²² IYesu ba ju si, “Inu uma aipang kɔ Ɔnɔng!

²³ “Imɛ tɛri nu aipang, insi ace aghɔ ju upang ri si, ‘Wor, ya kpaa kide ɛrɛyɛma,’ insi ama aipang

kide ikwyi ni, ki ba yira si ima uteri nga ki ba ni, aki ju konon uteri nga ni.

²⁴ Kindo ni, ime so teri ngo, nadidu imumani inu shoro ki pii no Onong ni, uma aipang si ingo ki yira yo, ni iki shi inga ngo.

²⁵ Insi ingo tara upii no Onong ni ingo ko ace agho ki ikwyi ni, yira olo kpaa nga, ka Ate nu ka ayaya ko cira uvulu nu ko.

²⁶ Insi inu ta yira no ula ukpaa ba ni, Ate nu ka yaya ki kpaa nu nga nu uvulu ko ba.”

*Ayira bo akyuo iYesu ba
(IMat 21.23-27; ILuk 20.1-8)*

²⁷ Aya ba fuma Urushelima, ni iYesu so kyeng kide ona Onong, afirist akakong, aghomee umee iMusa kina agho ite ba ukushi nga.

²⁸ “Erekyuo inga nga wu ni ungo su ju umari ko? Inga ma ngo eregoro ri?”

²⁹ IYesu ba yira si, Iki ghulu nu upii uyeng. Inu yira mi, ime ki ko teri nu ta eregoro nga wu ni ime su ju umari ko.

³⁰ Iminimini iYahaya ni, ka ayaya ko ta unga ajiya ko? Inu teri mi!”

³¹ Apii kina ace bo ka aya na aba ju si, “Insi ayo ju si ‘Ka ayaya’ ni, aki ghulu ayo si, ‘Ikembu sa ni inu ta uma aipang ba?’

³² Insi ayo ju si unga ‘Ajiya wu’ ni (aso hwiri erebata bajiya ka kwinga ye si iYahaya ni agho pii ko oto Onong nga.)

³³ Aba yira iYesu si, “Ayo ye yi ba.”

IYesu ba ju bu si, Ime ki ko teri nu nga ta eregoro inga wu ni ime so ju umari ko ba.

12

*Ighang upii ka aya agho yira ija inabi
(IMat 21.33-46; ILuk 20.9-19)*

¹ IYesu ba pii kini ibo na ighang upii, Asi, “Ace ajiya pila ija inabi nga. Asa viya uwiya ki ghimi wu, na aba tumu uhwo umee inabi nga wu ki ba viya ubo usha. Aba ma ace agho uwuu ija uta na asisang ukyeng.

² Akyua ucuru imila ya ju ni aba tuma ace agira nga ka ija ka aya yira ice ikolo inabi ka aba ma nga.

³ Aba kpene nga ki ca nga, ki ya nga na vuwa nga na avo ahwo.

⁴ Aba tuma ace agira nga kukushi bo; aba kyo ajiya nga ka erewe ki kong nga olo ki ju nga ububi.

⁵ Aba khimi utuma ace agho wo, aba pii nga wu. Aba tuma ace agho bo; aca ace agho bo ni asa pili ace agho bo wu.

⁶ Asha na aghaye na atuma, ano nga, agho mani anga yoo. Aba tuma nga ko tutumu, si, ‘Aki ma ano erewo.’

⁷ Aghotina ija ba ju ace bo si, ‘Agho ki lara ni ija nga we. Ayo ba pii nga ka ija tee inga yi.’

⁸ Aba kpene nga ki pii wu, ki feni nga ko seshi ija.

⁹ Ikembo ni agho ona ki ju ajiya nga? Aki ba ka aba pili aghotina ra ka ma ace agho bo ija.

¹⁰ Inu ko pila no upii Onong ri ba,
‘Utii ni agho uviya to bo ni,

Obot tee unga utina ko uviya;

¹¹ Agho ona nga ju udii,

Ima ididuma yo ka ica ma ajiya?’ ”

¹² Agha ite aYahudawa wang utira ni aki kpene nga ko ka aye si akwyi bo yo ni ighang upii ri

shiwu. Ni aso te ɛɛɛbata iƙir baiya; aba ya nga ya na sa wor.

Ughulu ka aya uma uKaisar agonu

(IMat 22.15-22; ILuk 20.20-26)

¹³ Ko tumu ni aba tuma ace aFarisiyawa kina ajiya iHiridus kukushi iYesu ka aya peni nga na wulu ko upii nga.

¹⁴ Aba ukushi nga ki ba ju si, “Aghomeɛ, ayo ye si ingo ni agha aipang nga. Agho ka biya nga utee ngo ba, ka ingo shi ngo nu uyoo ɛɛkwyue ba; ingo ka mee utira Onong na aipang. Osɔ odoma na ayo ja iKaisar nga agonu ta ushi wu uduma ba?

¹⁵ Ayo ja ta ayo ba ja ba?”

IYesu ye ima ushi kide ikwyi bo. “Ikembɔ sa ni inu wang mra mi?” Aba ju bo si, “Inu ma mi ufe* ka ime kra.”

¹⁶ Aba ma nga, na aba wulu bo si, “Iwuu kini uca inga bo shiya?

Aba yira si, “IKaisar.”

¹⁷ IYesu ba ju bo si, “Ma iKaisar imumani ishi inga iKaisar ni inu ma Onong imumani ishi inga Onong.”

Aba woo ica nagigang.

Ughulu ka aya usang aghokpo

(IMat 22.23-33; ILuk 20.27-40)

¹⁸ Ni aSadukiyawa mani asi ba usang ko kpo ba ukushi iYesu ki ghulu nga si,

¹⁹ “Aghomeɛ, iMusa woo ayo si, insi anayuru ajiya kpo ki shee ayiri nga ba anɔ ba, iyiya yo ni ajiya nga ki vo ayiri aghokpo ka apeni anayuru nga anɔ.

* **12:15** Dinari uwu shi ufe akyua bo

20 Ka kyuakyuari ni aju ace anayuru atinsara. Aghite vo ayiri ki kpoo ba anọ.

21 Aghi ipai ba vọ ayiri aghọkpọ, aba kọ kpoo ba anọ. Kindọ wu na aghi itai.

22 Nadidu bọ ka atinsara bọ ni ba aghọ ni apeni anọ. Kutumu ni, ayiri kpoo.

23 Awii usang aghọ kpuru ni, aki shi ayiri inga, ka agha atinsara kọ vo nga?"

24 IYesu yira bọ si, "Inu ta vulu nu ba ka inu ta ye nu upii Ọnọng kina ẹrẹkyuọ nga ba?"

25 Akyua usang aghọkpọ ni, aki ju bọ ọbiya ba na ama bọ ọbiya ba. Aki shi kini atuma Ọnọng bọ ni ka ayaya.

26 Kaya awii usang aghọ kpuru ni, inu ta kọ pila nọ awọ iMusa, ama ila umani ugha la kide aghumu, ni Ọnọng ju nga si, 'Imẹ si Ọnọng Ibrahim, kina Ishaku kina iYakubu?"

27 Ashi Ọnọng aghọkpọ ba, anga agha akyuọ bu. Inu vulu nagigang!"

Ima utẹri ighighe

(IMat 22.34-40; ILuk 10.25-28)

28 Agha yeng kide aghomẹẹ umẹẹ iMusa ba ki ba kọọ ni asọ linang. Aya kpẹlẹ si iYesu sọ yira bọ upii na birbọ ni, aba ghulu nga si, "Nadidu uma umani Ọnọng sa uju ni, uligba wu cẹ nọ ughoghe?"

29 IYesu ba yira nga ki ju si, "Ọnga ni uce nọ ughoghe ni, 'Inu kọ, Israila, Ate Ọnọng bayọ, Ate ni ayeng nga.

30 Yoo Aghọ ọna Ọnọng ngọ kini ikwyi nu nadidu kina ọkyuọ nu nadidu, kini ikwyi ngọ nadidu kini ẹrẹkyuọ ngọ nadidu!

³¹ Ɔnga ipai cee nɔ ughoghe umani Ɔnong sa uju kɔ shi, Yoo agha ayayo ngɔ kini ɛɛkwɛ ngɔ ni.' Ba ɔnga mani ucee adii ri ba."

³² Ajiya nga ba yira si, "Ingo tɛri aipang, aghomɛɛ umɛɛ iMusa. Ingo tɛri aipang nɔ umani ingo si Ɔnong shi uyeng ba ace agho ba sa anga.

³³ Yoo nga kini ikwyi ngɔ nadidu kini ukpili ngɔ nadidu kini ɛɛkyuɔ ngɔ nadidu, kɔ ba yoo agha a yayo ngɔ kini ɛɛkwɛ ngɔ ni ucee nɔ umani ingo ya ta ugha ɔlɔkpa kunu uwa ifuu."

³⁴ IYesu ya nu na a yira upii na uye ni, aba ju nga si, Ingo shi ngɔ atɔɔ kini ɛɛgom Ɔnong ba." Kɔ kpaa ka akyua ra ni, ba aghomani aso ghulu nga ima ba.

Ughulu kaya iKristi

(IMat 22.41-46; ILuk 20.41-44)

³⁵ IYesu so mɛɛ kidɛ ɔna Ɔnong ni, aba ghulu si, "Ikɛmbɔ sa ni, aghomɛɛ umɛɛ iMusa si, iKristi ni Anɔ iDauda nga?

³⁶ IDauda ki kirkwyi nga pii kidɛ aghing Ɔnong si,

"Ate tɛri Agho ɔna mi si,

"Cica ka avo ila mi

Sa imɛ sa asho ngɔ

Ka ifra ngɔ.

³⁷ IDauda ki kirkwyi nga yoro nga si 'Ate ɔna,' Na nyi wu ni aki ba yoro nga si anɔ nga?"

Ikir baiya na ashi kɔ ukaa kɔ ikwyifu.

IYesu Ta Aghomɛɛ iMusa ka Ayaye

(IMat 23.1-36; ILuk 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Ashi kidɛ umɛɛ ni, iYesu ba ju si, "Inu ju na birbɔ na aghomɛɛ umɛɛ iMusa agho wang soru

uma ọkọkọng na asọ goru. Awang si a bili bọ kọ ka ju ize

³⁹ ka aba ma bọ uka uce ọkọkọng kọ ọkọ takwyue aYahudawa kọnọ uka usra agya.

⁴⁰ Aka yira ayiri mani aghimi bọ kọ kpurubu ọna bu na aka ba upii nọ Ọnọng ọgbọgbang ka anu bọ. Aki ju bọ ashuwa nagigang.”

Uma aghọmani aghimi kọ kpoo

(ILuk 21.1-4)

⁴¹ IYesu cẹ kide ọna Ọnọng kọ uka uta uma na asọ kyoo umani ikir bajiya su ma uma bọ. Aghonọ upeni na pam ma na pam.

⁴² Ni aghina amir mani aghimi nga kọ kpoo ba ki ba ta anini apai ya anga umani ata fuma yọ ukọbọ ba.

⁴³ IYesu ba yọrọ atina nga ki ju bọ si, “Imẹ sọ tẹri nọ aipang, aghina amir mani aghimi nga kọ kpoo ri ma ki cẹ aghọ bọ nadidu kide uka uta uma.

⁴⁴ Nadidu bọ ma kide nọ upeni bọ; inga ni, kide na amir nga ni ama nadidu imumani ashi ni yọ kọ cẹ nga.

13

IYesu pii kaya pulu ọna Ọnọng

(IMat 24.1-2; ILuk 21.5-6)

¹ Ashi kọ kunu ka ọna Ọnọng ni, agha yeng kide atina nga taa nga si, “Aghomẹ! Kala, ighọ apang li kini ighọ ivra li ọdọdọma!”

² IYesu yira nga si “Ingọ nu ivra ighighe li? Ba utii ko uyeng umani aki ya kaya uce. Aki pulu kwiligba wu!

*Amaa asing**(IMat 24.3-14; ILuk 21.7-19)*

³ IYesu shi ci kaya ugbana ishi uzaitun mani do kyo ọna Ọnọng, iBitrus, na iYakubu, na iYohana, na Andarawus ada ghulu nga kọ yuyi di taa si.

⁴ “Taa ayo, awii mani ima li ki ba kọ? “Ikembọ wu ki shi amaa iyi do nu na yọ kpẹlẹ ni ima li ki ba?”

⁵ IYesu taa bọ, “Inu kala na ki kya nu ma yaya na ace aghọ dolu nu ma.

⁶ Ajiya na pam ki ba nọ uca mi, na taa. ‘Imẹ si Inga,’ adọ dolu ajiya na pam.

⁷ Inkini nu kọ irishu ikorọ kini ila ikorọ ni, inu ma duma ma. Iyiya ni uma li ki ba, ni usang ashi kọ ta kọ ba ma.

⁸ Ajiya ki ju irisho kina ajiya, ẹrẹgọm kina ẹrẹgọm. Aki peni uzẹẹ ẹlẹbọ ka ika na pam, idafo dọ shi. Adọ sang kọọ ọlọ wuji.

⁹ Inu ci nu ye. Aki kyaa na nu ka sice aghọ ẹlẹshuwa ka aca nọ kọ ọkọ takwyuẹ aYahudawa. Aki kyaa ni nu kushi aghọ kakọng na agọm kaya nọ uca mi, inu kite aghọ ko ẹlẹbọ na agọm ka inu ma ila ididuma.

¹⁰ Ni sa inu zọnọ tẹri si ama ila ididuma ka ajiya nadidu.

¹¹ Akyua umani A kpẹnẹ nu ki ba ni nu ka ẹlẹshuwa ni, inu ma duma ni imumani inu dọ taa ma. Taa imumani ama nọ ka akyua la, ka inu bọ dọ pii ma, aghing Ọnọng nga.

¹² Anayuru dọ gbala anayuru ka aya ta kọ ukpo, ate kina anọ nga. Ananọ ki ju irisho na ate bọ ka aya ta kọ ukpo.

¹³ Nadidu ajiya ki tọrọ nu kaya uca mi, ni aghọ umani bra tra di fuma amara ni aki ufoo bọ.

*Ọlọ ububi**(IMat 24.15-28; ILuk 21.20-24)*

¹⁴ “Insi inu nu irighe ni ika sa ukpo kọ ọka umani ọshiwu dọ ba, (ta ni aghọ pila kpẹlẹ), ni aghọ shi ka aYahudiya atii bọ ka akya bọ aya apang.

¹⁵ Aghọ umani asọ ka ayaya ọna ama shuu ma ko na ghina kide na awang ice ima ma.

¹⁶ Aghọ umani asọ kaya ibiya ama vura ni nga wang ya kpa igbang.

¹⁷ Ọlọ ka ayiri mani ashi na afo kina aghọ ko anọ ji kide na awii la!

¹⁸ Inu pii nọ Ọnọng ka ima li ma ba na ẹlẹkpẹlẹ ma.

¹⁹ Ka adidu akyua ni adọ ghina ọlọ ububi mani akọ ju wu ma kọ kpaa ka akyua umani Ọnọng kyeli ashi dima ta ka diji akyua. Aki ba ju bu ighọ ma ta ka amaa asing.

²⁰ Kpaa si Ate ọna kyua nga igbang na awii la ma ni, ba aghọmani ada kọ lang ma. Ni kaya aghọmani ahwiya, owo sa na akyua igbang la wi kọ ki ufoo bọ.

²¹ Ka akyua la ni in kini ace aghọ taa si, “Nu, iKristi wẹ, ko ni awa!” Inu ba ma aipang ba.

²² Ka iYesu atẹri kina aghọ pii kọ ọtọ Ọnọng atẹri dọ ba da ama ju amaa na uma ọsa wo ica ka dọlu nu kina aghọ umani ahwiya insi ọki yini.

²³ Ni inu nu do ci na zizal; Imẹ yọ titaa nu kwike kide akyua.”

*Ọki vuwa Anọ Ajiya**(IMat 24.29-31; ILuk 21.25-28)*

²⁴ Ni kide la awii la ni, bam ni ọlọ mani aki kọng ni,

“ Ọnọng uta dọ ba ni iting.

- Opri dọ ma wu uyeri ma,
25 Eyerẹ dọ ka kpala yọ ka ayaya,
Adọ zuru uma ọkọkọng umani ọsọ ka yaya.’
26 Ka didu akyua ni ajiya dọ nu Anọ Ajiya adọ ki
ba kide amọ, kina ẹrẹkyuọ na ujọọ.
27 Ni aki tuma atuma Ọnọng da ama culu aghọ
umani Ahwiya ka ushii ọnari mani uwuu ka sang
kọ, kọ kpaa ka amara ashi kiya ta amara ayaya.”

*Umẹẹ kaya ushi uweng
(IMat 24.32-35; ILuk 21.29-33)*

- 28 Inu mẹẹ ighang upii nu ọshẹ uwe Insi aga
nga dẹ kọ shuu ni, adogo wo ayaa asasa, inu ye si
ẹlẹkpele kọ ya sang ba wudu.
29 Ushi wu du ọnga mani inu nu ima lẹ do ba, inu
ye akọ ba yayo, ado shi ka anyu bọọ.
30 Imẹ dọ taa nu aipang, ajiya akyua li ki wolu
bọ ma sa ima li ba.
31 Ayaya na ẹrẹbọ ki wolu wu ni upii mi ki wolu
wu ma.”

*Ba aghọ ye awii uvuwa iYesu ma
(IMat 24.36-44; ILuk 17.26-30; ILuk 17.34-36)*

- 32 Ni awii la ni, ko akyua la ni, ba aghọ ye, ko
atuma Ọnọng mani asọ ka ayaya, ko Anọ Ọnọng ma
sai Ate kayu Nga.
33 Inu kala! Inu ci nu ye! Inu ye nu akyua mani
aki ba ma.
34 Usọ lile ajiya umani asang ukyeng di tẹri agira
nga na kala nga ọna, kwinga sọ nọ utina nga, adi
taa aghọ sha anyu bọọ sa aci na ye.
35 Inu ci nu ye, ka inu ye nu akyua mani ate ọna
ki vuwa ma, ta no ughe, tanaa biyateng ating kọ, ta
nọ uki ta ẹrẹwyuẹ akọrọ wu, ta ni ikyuating yọ ni.

³⁶ Peni aba ba agho ye ni, ama peni nu ni inu do moo ma.

³⁷ Ima ni ime do taa nu ni, mi do ta kwinga wu, uwu ni inu ci nu uye!”

14

Aghakakong aYahudawa pii kina ace bo umani aki pii iYesu

(IMat 26.1-5; ILuk 22.1-2; IYah 11.45-53)

¹ Usho awii apai na aju Agya Ubulu na agya imila mani shi yo no uyisti ma, ni ifirist ighighe na aghomee umeee iMusa wang utra kpene iYesu ko yuyi, ka apii nga wu.

² “Bam na akyua agya ma,” Aba do taa, “Ka ajiya ma kpene okoro ma.”

Ashii iYesu na anyi uvong ka aBetani

(IMat 26.6-13; IYah 12.1-8)

³ IYesu so ka aBetani ko ona iSaminu aghono ubili. Ado la imila ni, ace ayiri ya ba na ni iwoo anga la anyi uvong ododoma ungo ayaa unardi*, ada tsiga ano iwoo, di shi anyi kaya erewe iYesu.

⁴ Ace aghomani ashi ko okaa ada ko anang ko. Ada do taa ace bo, “Ikembo sa ni ado biya anyi uvong wu kini?”

⁵ Ada ko do gbala anyi uvong ododoma ko kaya udinari aji atai, adi ma agho lamiri!” Ada kong anang nga di ger ayiri nagigang.

⁶ IYesu taa, “Inu ya nga ya. Ikembo sa inu do dama nga? Ima ididuma yo na aju mi.

* **14:3** Unardi Udi ni ayaa yo mani aka keri anye ovong ko.

⁷ Ko aligba awii ni inu sọ na agho lamiri, nu do bra no ju bo ima ididuma ma, ime shimi kini nu ko aligba wii ma.

⁸ Aju imumani aki bra ju. A shii mi na anyi uvong ka erenoma so mani akyua ukpo mi ya ba.

⁹ Ime do taa nu aipang, nadidu oka mani aki teri ila ididuma ka asing, ado ka taa ima ni ayiri li ju, no mani aka shuni ni nga.”

IYahuda Iskariyoti yira si inga do gbala iYesu ko (IMat 26.14-16; ILuk 22.3-6)

¹⁰ IYahuda Iskariyoti, agha aye kide agho usho na pai la, akyaa kukushi ifirst ighighe inga do gbala iYesu ku shi bo.

¹¹ Aya kong nido ni ada ko ododoma, ada ta nga anyu si abo do ma nga ufe. Inga la ko wang utra ubgala bo nga.

IYesu la imila Agya Ubulu kina atina nga (IMat 26.17-25; ILuk 22.7-14; 22.21-23; IYah 13.21-30)

¹² Awii iyeng agya ubulu mani ishi yo nu uyisti ma, awii mani aka wa itimi inga Agya Ubulu, atina iYesu ba ghulu nga si, “Abi ko no wang si iya ker ngo imila Agya Ubulu ko?”

¹³ Ada tuma atina nga agha pai, ataa bo, “Inu ghina kide ifong. Kadu no oki takwyue na ace agho ako iwoo la amusum, nu kiyi nga.

¹⁴ Nadidu ona mani aghina, nu taa agho ona, “Aghomee ghulu, ki oboo mani ime do la Agya Ubulu na atina nga?”

¹⁵ Anga ki yeni nu oboo ughoghe ko oboo ayaya, ako keli yo. Kadu wu nu do keli ayọ imila wu.”

¹⁶ Atina sang dẹ ghina bọ kide ifong aya peni kwike kini mani ataa bọ ni, ada kyeli Agya Ubulu.

¹⁷ Uka ya ba ughe ni, ada ba kina agha usho na pai la.

¹⁸ Ashi ko la imila ni, iYesu da taa, Ime do taa nu aipang, ayayi kide nu ado gbala mi, aghomani ayọ do la ni nga.”

¹⁹ Ada kong ikwyi ibibi, ka yayi ado taa nga, “Ta imee?”

²⁰ Ada taa bọ, “Agha aye kide usho na pai li, aghomani ayọ so la kide iso iye.

²¹ Anọ Ajiya kpoo konọ umani awọọ kaya nga ni. Olo kukushi aghomani ado gbala Anọ Ajiya! Ada ko do jee bọ nga ma.”

Ọla imila amaa

(IMat 26.26-30; ILuk 22.14-23; 1AKor 11.23-25)

²² Ada shi ko la imila, iYesu kpaa ubiredi, di sa Onong iza, ada wura wu, di ma bọ ada taa, nu yila, diji erenoma mi wu.”

²³ Ada kpaa iso, aya kpee sa Onong iza ni, ama bọ. Nadidu bọ da sa kide.

²⁴ Ada taa bọ, “Diji ayi mi bọ. Ango domo mani anawu kaya ajiya na pam.

²⁵ Ime do taa nu aipang, ime ki va sa mi amusumu ikolo na ashima, sa awii umani mi ki sa asasa ka erenom Onong.”

²⁶ Aya kpe ota ate ni, avasa sang ki kyabo ka yo ugbana ishi uzaitun shi wu.

IBitrus ki nẹre uye iYesu

(IMat 26.31-35; ILuk 22.31-34; IYah 13.36-38)

²⁷ IYesu teri bọ si, “Naidu nu ki ti no ko yami yaa, “Ka woo kide awọọ onong si,

‘Iki pili agho cẹẹ kọ,
Na atẹm ki furu bu.’

²⁸ Ipeni iya sang ka lor ni, Iki lite nu ki kyami aGalili.”

²⁹ IBitrus vasa tẹri nga si, “Ko na ti bọ naidu bọ, imẹ ki ya ngo ba.”

³⁰ IYesu vasa tẹri nga, “Aipang, imẹ so tẹri ngo, kaidi ating ri, akọr ta kọ ta iriywi iri pai ni ngo, ki linang uyemi iri tai.”

³¹ Kindo ni IBitrus vasa lite nọ vọlọ upii na kyo si, “Ko ni ikpo mi, iki lami inang uyeng ba.” Naidu bu vasa tẹri kindo.

*IYesu pii nu Onong ka aGetsemani
(IMat 26.36-46; ILuk 22.39-46)*

³² Ada ya fuma upye uka, ni uca si aGetsemani. IYesu do ta, atina nga “Nu cica kọkẹ ni imẹ ya pii nọ Onong.”

³³ Ada kpa iBitrus ni iYakubu, ni iYahaya, akyo kọng ọlọ kọnọ bira ikwyi nga wu nagigang.

³⁴ Ada ta bọ si, “Ikwyi mi dogo ko ọlọ nagigang, lele mi ukpomi ni. Nu tra ka ji, nu ka sha ka ji.”

³⁵ Aya kya ite naji ni, avasa kpa ki ẹrẹbong, ki pii nọ Onong ki tẹri si, in pẹni uyira ushọr mi ni, kpa mi udi ọlọ wu.

³⁶ “Ate, † kọligba ima ki bra ba, ukọ shi ngo. Kindo ni, kpa mi asong ọlọ ri wu. Ni ba uyo mi ba sa imumani ingo wang.”

³⁷ Avura dima pini bu ado moo, ada ta IBitrus, “IBitrus, ngo dogo moo? Ngo do bra ngo sha elesha ngo akyua ayayi ma?

† 14:36 Abba uwo shi Ate

³⁸ Inu ci sha elesha nu sa va pii nọ Ọnọng mani nu ma ghina kide umra ma. Ni aghing wang, ni ẹrenoma toro wu.”

³⁹ Ada va vura, di pii nọ Ọnọng, asa va volo upii aiwu.

⁴⁰ Ada va vura, dima pini bu adoko moo, omoo ku fuwa bu ica. Ada yebu ima mani aki ta nga ma.

⁴¹ Ava vura ngo itai, ata bu, unu do shi ko moo nu wuru? Omaa nedo! akyua ya ba, nu aki ma Anọ Ajiya ka vo ma agho vulu.

⁴² Inu sisang na yo ma ke, agho gbala mi we ata ba!”

A kpene IYesu

(IMat 26.47-56; ILuk 22.47-53; IYah 18.3-12)

⁴³ IYesu so ko pii ni, iYahuda, agha aye ki de aya osho na pai la, kunu. Kini inga ni ikir ma juwa konọ ukuma gbugbang na ashi. Agha afirist akakong na aghomee iwoo iMusa na agho ite bo tuma bu.

⁴⁴ Agho gbala nga ko nyeni amaa si, “Aghomani mi ki keni nga, adu agho nga; nudo kpeni nga nu kya ne nga na ace agho ko nga ni ẹrẹkyuọ.”

⁴⁵ Nu ba anga iYahuda uko shi iYesu, di ta nga, “Aghomee!” ava keni nga.

⁴⁶ Ada kpeni iYesu, ki wulu ni nga.

⁴⁷ Ayi kide aghomani ating, da woo ikoma igbigbang nga, ada kpa ayi kide agira ifirist ighighe, acuwa nga otong.

⁴⁸ IYesu da wulu bu, “Ukunu nọ okoma okokong na ashi kunu ma kpeni mi lilai agho yi?

⁴⁹ Kwaligba wii ni iso ni nu, isha mee kide ona Onong nu, nu da bra nu kpeni mi ma. Aju diji ko upii Onong kaya ẹrẹkwẹ nga hwura.

⁵⁰ Ni kwinga ya nga ki tii.

⁵¹ Ace anọ anagheme, akọ nga ice ma ba si ima fuwa alili, ada kiyi iYesu. Aju ta aki kpene nga,

⁵² inga da ya bu ima fuwa, ada tii ba ighima.

IYesu ki ite aghakakong

(IMat 26.57-68; ILuk 22.54-55; 22.63-71; IYah 18.13-14; 18.19-24)

⁵³ Ada pka iYesu di kya ni nga ukushi afirist akakong, na agho ite na aghomee umee iMusa a culu ka ukushi nga.

⁵⁴ IBitrus da ki yii nga ka tatoo, ada ya ghila ide ona ifirist ighighe la, aya ki ka na agho sha irisha ado kong oco ci ugha.

⁵⁵ Afirist akakong na aghogunu nadidu da wang avulu mani aki yeni kaya iYesu, mani apeni na pighi nga ada peni bu ma.

⁵⁶ Ajiya na pam yeni di ta ateri kaya nga, ni anyu bu da ba bo uka yeng ma.

⁵⁷ Ace agho kutumu da va sang di ma taa ateri ka ya nga, dita si,

⁵⁸ Iyi kong ateri si anga ki pulu diji ona Onong mani ajiya avura na avo, kide awee atai mi ki vura uce mani aki vura bu na avo ma.

⁵⁹ Nedu nadidu anyu bo yeni da ba wo ko yi ma.

⁶⁰ Kadu ko ni ifirist ighighe da sang di tara ka buga ting bu di wulu iYesu dita ni, “Ingo shi ngo na ice ma mani Ingo ki teri ma? Uma mani ado ta ka ya ngo ni?”

⁶¹ Ni iYesu la na kikari a ghari nga ma,

ifirist ighighe da va wulu nga, “Ushi wu du Ingo so iKristi Anọ Onong agho shina anyu adaduma?”

⁶² IYesu ta, “Imẹ.” Nudo nu Anọ Ajiya cica avo ıla aghọmani ace na ẹrẹkyuọ ado va suu kide ẹlẹmọ ayaya.”

⁶³ Ifirst ighighe da giya igbang nga, ata agba upii iyi do va wang?

⁶⁴ “Nu kọng ado pii agbagbara mani ata! Inu nu na nyi?”

Nedo bu da wa nga ashuwa mani ama ukpo.

⁶⁵ Ace aghọ bu ba tanga akpe, ada yuru nga ica ya, ada ca nga asa va ta nga si, “Nu ẹri yi imumani iki ba kite!” Aghọ sha irisha da kpa nga di ca nga.

IBitrus anẹ uye iYesu

(IMat 26.69-75; ILuk 22.56-62; IYah 18.15-18; IYah 18.25-27)

⁶⁶ IBitrus shi ka ta ayaye ọna ọdona, ace agira ayiri angọ ifirst ighighe ada ba,

⁶⁷ Aya no iBitrus do wheẹ ugha, asa nga ica, dita, “ingọ doshi na aghọ agha aNazaret li iYesu!”

⁶⁸ Ava nẹ ẹ dita, ime da do yemi imumani ingọ do pii ma, ada kunu ba nga anyu utra, akọr data ẹrẹwyuẹ.

⁶⁹ Ana agira ayiri la ya va nu nga ada va ta aghọmani ating kadu ajiya so ayi kide bu.”

⁷⁰ Ada va nẹ ẹ.

Ada ẹri bu ma aghọmani ki ting ni nga data iBitrus, “Ingọ aipang ingọ so ayayi kide bu ni ingọ so aghọ aGalili”

⁷¹ Ada vasa ma ẹrẹkwẹ nga anyu, na vasa suu ado ta bu “Imẹ dado yemi ajiya li mani nu pii ma,”

⁷² Kide anakyua ni akọr da ta ẹrẹwyuẹ ọnga ipai. IBitrus ya shuni no upii mani IYesu ẹri si, “Anakro da ko ta ẹrẹkwẹ ọnga ipai ingọ do nere ngọ yimi nga ma iri tai.” Ada kpaa kya nga nu uci.

15

Iyesu ki ite iBilatus

(IMat 27.1-2; IMat 27.11-14; ILuk 23.1-5; IYah 18.28-38)

¹ Kini ikwyi kwyetin, afirist akakong, kina akwite, kina aghomee umee iMusa kina agha eregom nadidu ataa anyu si. Alor iYesu, ava kpa nga kiya ma iBilatus.

² “Ingø shi agom aYahudawa?” iBilatus wulu nga.

“Mani uteri ni,” IYesu yira nga.

³ Afirist akakong teri nga uma ikir.

⁴ iBilatus va kimi uwulu nga si, “Ushi ngø nu ice iri yara ba? Nu idir nu ma mani ajiya ri su cira ngø nu bø.?”

⁵ Ni kø ta aikyuari ni iYesu ra teri ice ma ba, ni iBilatus va wo ica.

Awa iYesu ashuwa ukpo

(IMat 27.15-26; ILuk 2.13-25; IYah 18.39)

⁶ Akuari ni aku gheli nu ka sheri bu agha asara ayeng ka agolu usra agya aghu mani ajiya wang.

⁷ Ace ajiya ayuru nga si iBarabas ashi ka asara, kina ace aghula igigra na pighi ukyo ka gølo igigra bø.

⁸ Ikir majiya nga va ba ukushi iBilatus sa aju bu kini mani akø gheli ko.

⁹ iBilatus ghulu si, “Uwang si ime sheri nu agom aYahudawa?”

¹⁰ A kpele si uyo ikwyi kini irisho wu ni agha afirist akakong ma nga iYesu.

¹¹ Ni afirist akakong ava ser ajiya si iBilatus sheribo iBarabas.

¹² IBilatus va wulu bu si, “Ikembō ni ime ki ju, kina aghu mani inu yuru nga si agom aYahudawa?”

¹³ Avasa gyo anyu si “Gra nga ko ukumu ushi!”

¹⁴ IBilatus wulu bu si, “Kike? Ikembō na aju?”

Ni ava yemi erewyue nagigang, “A gara nga ku ukumu ushi!”

¹⁵ Uwang ju imumani ajiya wang, iBilatus sheri bu iBarabas. Asa na aca iYesu na awiwuru, ava ma bu na a gara nga.

Aghula ukpo a sira iYesu

(IMat 27.27-31; IYah 19.2-3)

¹⁶ Aghina akpo kpaa nga ki kya bo ɔna bo ide ugunu ava yoro nadidu ikir aghina akpo.

¹⁷ Avasa fuga nga nu ugeɛ ugyauto ɔnga amusum ulilere ubula, avasa ju nga ifa erɛkwe inga akara ki somo nga.

¹⁸ Avasa tee aghu yuru nga si, “Pemi nga, agom aYahudawa!”

¹⁹ Asa tanga ashi kaya erɛkwe na tanga na akpe. Na ata aghong, ki kpoo sa asu bili nga ɔnga ujeri amiya.

²⁰ Aya kperi usra nga ni, ava wo nga igbang amusum ulilere ubula wu, ava sumu nga unga nga, ava wo nga ki kyabo asing ko kaya gara nga kaya ukumu ushi.

A Gara iYesu

(IMat 27.32-44; ILuk 23.26-43; IYah 19.17-27)

²¹ Ace agho wolu ayuru nga si, iSiman ajiya iSayirin, ate Alekzanda kina iRufas, aso ki vuwa ka anifong. Avasa sa nga na kpa ukumu ushii.

²² Avasa kya ni iYesu uce uka mani ayoro si aGolgota, (uko shi “uka igbahu erɛkwe”).

²³ Avasa ma nga amusum ikolọ ashi mani azogo kina okang, ava toro sa.

²⁴ Na vasa gara nga kaya ukumu ushii. Ava ko ugbang uko nga, ava feni itii ka nu ta ume bu ni ko inga ki peni.

²⁵ Kina agolo a laroshọ anga ikweting nga na a gara nga kaya ukumu ushi.

²⁶ Avasa woo avulu nga si, AGOM AYAHUDAWA.

²⁷ Avasa gara nga kina ace agha pai aghu pili ajiya kina inga, agha ayeng ka vo ila na agha ayeng kavọ ipuruma.

²⁸ Udiwu shi utighi upii mani ateri si “Apila nga kide aghila avulu”

²⁹ Aghu sa wolu sha teri nga upii bra ikwyi agbagbara, asa zuru akwyi bu na teri si, “Ni! Ingo ki pulu ọna Onong ko va vura wu kide awii atai,

³⁰ Shulu kaya ukumu ushi ko ufoo erẹkwe ngo wu!”

³¹ Kindiwu ni agha afirist akakong kina aghomee umeẹ iMusa a cira nga kide bu. “Afoo ace agho bu,” Ava teri si, “Ni uwe ni ata ki bra nga ufoo erẹkwe nga ba!

³² Tara ni aghofoo, agom Israila, ashulu kaya ukumu ushi, kiyi nu ki ma aipang.” Aghu mani agira bu kini inga ni abu ma acira nga.

Ukpo iYesu

(IMat 27.45-56; ILuk 23.44-49; IYah 19.28-30)

³³ Kina atinong, iting ba ki ma fuga erẹbong ya nadidu ki fuma agolo atai atinong.

³⁴ Kina agolo atai atinong iYesu va ta a kpaa, “Eloi, Eloi, lama sabaktana?” Uwu shi si “Onong mi, Onong mi, ikembọ sa ni ingo nami wu?”.

³⁵ Aghomani ating kaya yo nga a kọng ni, ava tẹri si, “Ukọng, asọ yuru Iliya.”

³⁶ Ace agho va titi kiya sọ asosọ kina amusumu ikolọ na shi ukpọkpam, ki sumu ka ashi, ki ma iYesu si asa. “Aikuari ni uya nga kaya yu nga. Ima nu ta Iliya ki ba ka ma shulu ni nga ni.”

³⁷ Kina uci nagigang, iYesu waga ufeni unga amaa.

³⁸ Ugyauto anyu bọ ọna Ọnọng va gaa iri ipai ko kpa ka yaya ki ta ka taa.

³⁹ Agho la kpọ mani ating na kyu iYesu ya nu mani akpoo ni, ava tẹri si, “Aipang na ajiya ri ni Anọ Ọnọng nga!”

⁴⁰ Ace ayiri asu kyu ka atatọ. Kide bu ni iMaryamu iMagadaliya, kina iMaryamu ayuru iYakubu aghu utumu kina iYusuf, kina iSalomi,

⁴¹ Ka aGalili ayiri ri yii nga na sa ju nga utina. Ayiri nagigang mani akyeng ni nga ka Urushelima shiya ko kaa.

Ọnaa okọng iYesu

(IMat 27.57-61; ILuk 23.50-56; IYah 19.38-42)

⁴² Awii ucuru akpara (akọ shi, awii lara awii uhuru aYahudawa). Ughe ya kpaa ni,

⁴³ iYusufu agha Arimatiya, aghu aghaghe kide ugunu, aghu mani anga ma su sha erẹgọm Ọnọng, alor ikwyi nga ki kya ukushi iBilatus kiya shor ukọng iYesu.

⁴⁴ IBilatus wo ica nu mani a kọng si iYesu ko kpo. Ava yoro agho la kpọ erẹkyuọ ta iYesu ko kpo ni.

⁴⁵ Aya kọng ka anyu agho la kpọ erẹkyuọ si ushi-wudu ni, ava ma iYusufu ukọng.

⁴⁶ IYusufu va ghe ugyauto ufufugu, ki shulu nu ukong, ki fuga ni ugyauto, ki ta nga kide alor anga ughē upang. Ava fuga kina ubule otighi ka anyu alor.

⁴⁷ IMaryamu iMagadaliya kina iMaryamu ayuru iYusuf anu uka mani anaa nga wu.

16

IYesu sisang ka alor

(IMat 28.1-10; ILuk 24.1-12; IYah 20.1-10)

¹ Awii uwuru aYahudawa ya wolu wō ni, iMaryamu iMagadaliya, kina iMaryamu ayuru iYakubu, kina iSalomi, aghē uma uvong kaya coo erenoma iYesu wu.

² Kina iki kywating awii aye kide awii atinsara ni, onong ta, ava kpenē utra alor nga

³ ava wulu ace bō, “Inga ki yini utighi wu ka anyu alor?”

⁴ Na aba sang ica ka yaya ni, ava nu ni utii, mani ushi ughoghe, akō yini bō.

⁵ Aya ghila alor ni, ava nu ace anō ajiya ago uma ufufugu acii ka vo ila, ayi vasa kpa bu.

⁶ “Ayi ma kpanō kō ba,” Ateri bō. “Inu so wang iYesu anga agha aNazaret, aghu mani a gra nga kaya ukumu ushō. Akō sisang! Ashi koke ba. Nu oka mani aya nga wu.

⁷ Ukyā, uya teri atina nga kina iBitrus, Aki shi ki te nu ka kya aGalili. Uka duwu ni inu ki nu nga kō, kini mani ateri nu.”

⁸ Aipang ni ava kunu kina uti nō titaa ika, ki ya alor iYesu ya. Ara teri bō ace aghō ighima ba, ka a kōng erēbata.

IYesu yeni ɛrɛkwɔyɛ nga ukushi iMaryamu iMagadaliya

(IYah 20.11-18)

⁹ IYesu ya sisang ko kpo ka awii ayeng ka awii ating sara ni, ava yeni ɛrɛkwɔyɛ nga ukushi iMaryamu iMagadaliya, aghɔmani awo nga usheɛ utinsara wu.

¹⁰ Ava kya kiya tɛri aghu mani ashi ni iYesu na asɔ ju ikwɔi ibibi na sa ci.

¹¹ Aya kɔng si iYesu sha akyo ayiri si anga nu nga, ara ma bɔ aipang ba.

IYesu yeni ɛrɛkwɔyɛ nga ukushi atina nga apai

(ILuk 24.13-35)

¹² Kusang kindi ni, iYesu vasa yeni ɛrɛkwɛ nga ukushi atina nga apai na aghing mani ashi ayeng ba mani a kyeng kidɛ anifɔng.

¹³ Kindɔ agha pai Avughu kiya tɛri ushe; kindɔ ni, ara ma bɔ aipang ba.

IYesu yeni ɛrɛkwɔyɛ nga ka atina nga ɔshɔ na ayeng

(IMat 28.16-20; ILuk 24.36-49; IYah 20.19-23)

¹⁴ Ata ricuru ni iYesu va yeni ɛrɛkwɔyɛ nga ukushi ɔshɔ na ayeng mani asɔ la imila. Ava gɛr bɔ ko taa aipang bɔ, kina mani atɔrɔ bɔ uma aipang na aghɔmani anu nga mani asisang.

¹⁵ Ava tɛri bɔ, si “Ukya idɛ asing kɔ ya tɛri ila ididuma ko shi ajiya nadidu.

¹⁶ Aghɔmani ama aipang, na aju nga iminimini ni, aki peni foo. Aghɔmani ata ma aipang ba ni aki wa nga ashuwa.

¹⁷ Aki nu uma uwo ica ukushi agho ma aipang, Kide nu uca mi ni oki wuli ushe; aki pii ni irighimi mani ayebuba;

¹⁸ aki kpeni iyoo kina ivo bo; insi asa akang ni, aki jubo icima ba; aki tila ivo bo kaya adumu, na ki leni.”

A kpa iYesu ki kya bu ayaya

(ILuk 24.50-53)

¹⁹ Utumu mani Ate ona iYesu pii ni bo ni, ava kpa nga ki kyabo ayaya ko, na va cica kavo ila Onong.

²⁰ Atina nga va kunu kiya teri ila ididuma kwabi, Ate ona sha she bo ko na sha sa imumani ateri unga uwo ica nu shi kindo.

Ajigha NT Portion

Ajiya: Ajigha NT Portion (New Testament)

copyright © 2025 The Seed Company

Language: (Ajiya)

Contributor: Mission For Scripture Translation And Language Development

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025

43235689-f749-53bc-b3bc-8504ea33daa6